

Broj: 101-~~13-1-555-5~~113
Sarajevo, 29.03.2013. godine

03.04.2013

01-16-1-441/13

4

Parlamentarna skupština BiH
Predstavnički dom BiH
Kolegij

Predmet: Financijska izvješća Centralne banke Bosne i Hercegovine za 2012. godinu

Štovana gospodo,

sukladno Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine (odredbama članka 61. i 64.) u prilogu vam dostavljamo Financijska izvješća Centralne banke Bosne i Hercegovine za 2012. godinu, u formi propisanoj Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja („MSFI“) i ovjerena od strane vanjskih revizora KPMG B-H d.o.o. Sarajevo i KPMG Bugarska.

Sa zadovoljstvom vas izvješćujemo da je Centralna banka Bosne i Hercegovine u 2012. godini ubilježila pozitivan financijski rezultat, izražen kroz neto dobit u iznosu od 34.134.036,29 KM.

Na temelju odredaba članka 27. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Odluke Upravnog vijeća Banke od 29.03.2013. godine, 60% ostvarene dobiti za 2012. godinu u iznosu od 20.480.421,77 KM bit će uplaćeno na odgovarajući depozitni račun Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine.

Sa štovanjem,

Gouverner

dr Kemal Kozarić

**CENTRALNA BANKA
BOSNE I HERCEGOVINE**

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA
31. PROSINCA 2012.

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE
Financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2012.

Sadržaj

Strana

Odgovornost Uprave i Upravnog vijeća za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvješća	1
Izvješće neovisnog revizora	2
Financijska izvješća	
Račun dobiti i gubitka	4
Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	5
Bilanca stanja	6
Izvješće o promjenama u kapitalu i rezervama	7
Izvješće o novčanim tijekovima	9
Bilješke uz financijska izvješća	10 - 50

Odgovornost Uprave i Upravnog vijeća za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvješća

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Uprava je dužna za svaku financijsku godinu pripremiti financijska izvješća koja pružaju istinit i vjeran prikaz financijskog položaja Banke, te rezultata njezina poslovanja i novčanog tijeka, u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja („MSFI“) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), te je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje financijskih izvješća. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke, te sprječavanje i otkrivanje prijevare i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim zakonskim zahtjevima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih pretpostavki i procjena, te pripremanje financijskih izvješća po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Banka nastaviti s poslovanjem.

Uprava je dužna podnijeti na odobravanje Upravnom vijeću godišnja financijska izvješća, a Upravno vijeće je dužno da odobri godišnja financijska izvješća te da ih podnese Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na usvajanje.

Financijska izvješća prikazana na stranicama od 4 do 50 odobrena su od strane Upravnog vijeća 29. ožujka 2013. godine, i u skladu s tim u nastavku potpisana u ime Banke:

dr Kemal Kozarić
Guverner

Izvešće neovisnog revizora Upravnom vijeću Centralne banke Bosne i Hercegovine

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvješća Centralne banke Bosne i Hercegovine ("Banka"), koji se sastoje od bilance stanja na dan 31. prosinca 2012. godine, računa dobiti i gubitka, izvješća o sveobuhvatnoj dobiti, izvješća o promjenama u kapitalu i rezervama i izvješća o novčanim tijekovima za godinu koja je tada završila, te bilješki koje sadrže sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostala objašnjenja.

Odgovornost Uprave za finansijska izvješća

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih finansijskih izvješća u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja, te interne kontrole za koje Uprava utvrdi da su potrebne kako bi se omogućila priprema finansijskih izvješća bez materijalno značajnih grešaka koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim finansijskim izvješćima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima koji nalažu pridržavanje etičkih pravila te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Odabir procedura ovisi o našoj prosudbi, uključujući i procjenu rizika značajnih grešaka u finansijskim izvješćima, koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika, razmatramo interne kontrole relevantne za sastavljanje i objektivan prikaz finansijskih izvješća koje sastavlja Banka u svrhu osmišljavanja revizijskih procedura prikladnih u postojećim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke. Revizija isto tako uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika, primjerenosti računovodstvenih procjena koje je definirala Uprava, kao i ocjenu ukupnog prikaza finansijskih izvješća.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dovoljni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg revizorskog mišljenja.

**Izvešće neovisnog revizora Upravnom vijeću Centralne banke Bosne i Hercegovine
(nastavak)**

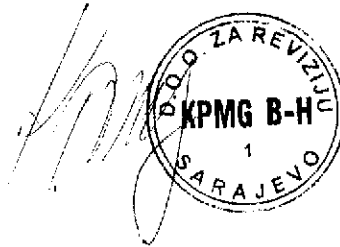
Mišljenje

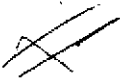
Prema našem mišljenju, finansijska izvješća prikazuju realno i objektivno finansijski položaj Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan 31. prosinca 2012. godine, te rezultate njenog poslovanja i novčane tijekove za godinu koja je tada završila u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja.

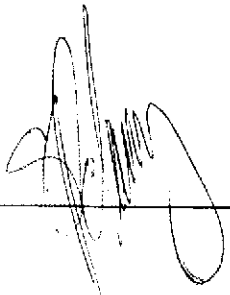
KPMG B-H d.o.o. za reviziju
Registrovani revizori
Zmaja od Bosne 7-7A/III
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

29. ožujak 2013.

Za i u ime KPMG B-H d.o.o. za reviziju:

_____
Manal Bećirbegović
Direktor

_____
Senad Pekmez
FBiH ovlaštani revizor
Broj licence: 3090044102

_____
Margarita Goleva
Partner, KPMG Bugarska

RAČUN DOBITI I GUBITKA

za godinu koja je završila 31. prosinca

U tisućama KM	Bilješka	2012.	2011.
Prihod od kamata	18	32.147	56.843
Rashod od kamata	18	(993)	(18.241)
NETO PRIHOD OD KAMATA		31.154	38.602
Prihod od provizija i naknada	19	8.441	7.072
Rashod od provizija i naknada	19	(389)	(1.217)
NETO PRIHOD OD PROVIZIJA I NAKNADA		8.052	5.855
Neto realizirani dobiti od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju	20	16.166	990
Neto realizirani dobiti od prodaje monetarnog zlata	21	11.723	18.085
Neto (gubitak) / dobitak od tečajnih razlika	22	(4.526)	11.064
Ostali prihodi	23	1.819	1.768
OPERATIVNI PRIHODI		64.388	76.364
Troškovi uposlenih	24	(16.204)	(17.408)
Administrativni i ostali operativni troškovi	25	(11.204)	(10.339)
Amortizacija		(2.846)	(2.686)
OPERATIVNI TROŠKOVI		(30.254)	(30.433)
NETO DOBIT ZA GODINU		34.134	45.931

Bilješke na stranama od 10 do 50 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća

IZVJEŠĆE O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

za godinu koja je završila 31. prosinca

U tisućama KM	Bilješka	2012.	2011.
NETO DOBIT ZA GODINU		34.134	45.931
Ostala sveobuhvatna dobit	27		
Rezerva pravične vrijednosti			
Neto promjena u pravičnoj vrijednosti		42.349	14.404
Neto iznos prenešen u račun dobiti i gubitka		(27.889)	(19.075)
Ukupno ostala sveobuhvatna dobit		14.460	(4.671)
UKUPNO SVEOBUHVAATNA DOBIT ZA GODINU		48.594	41.260

Bilješke na stranama od 10 do 50 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

BILANCA STANJA

na dan

U tisućama KM	Bilješka	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
AKTIVA			
Strana valuta u gotovini	4	133.195	93.608
Depoziti kod inozemnih banaka	5	2.334.514	4.385.587
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fond-u		4.525	1.116
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6	3.770.039	1.752.940
Monetarno zlato	7	158.979	151.283
Ulaganja koja se drže do dospijeca	8	107.317	39.021
Ostala aktiva	9	10.920	5.356
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	10	39.443	36.523
Ostala ulaganja	11	27.813	27.813
UKUPNO AKTIVA		6.586.745	6.493.247
OBVEZE, KAPITAL I REZERVE			
Gotov novac u optjecaju	12	2.747.512	2.645.056
Depoziti banaka	13	3.040.616	3.192.762
Depoziti Vlade i ostalih depozitara	14	198.876	77.314
Rezerviranja za obveze i troškove	15	869	726
Ostale obveze	16	23.126	29.757
UKUPNO OBVEZE		6.010.999	5.945.615
Upisani kapital		25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)		493.518	479.864
Ostale rezerve		31.300	31.300
Rezerve pravične vrijednosti		25.928	11.468
Ukupno kapital i rezerve	17	575.746	547.632
UKUPNO OBVEZE, KAPITAL I REZERVE		6.586.745	6.493.247

Bilješke na stranama od 10 do 50 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU I REZERVAMA

za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE
Financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2012

U tisućama KM	Upisani kapital	Generalne rezerve (zadržana dobit)	Ostale rezerve	Rezerve pravične vrijednosti	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2012.	25.000	479.864	31.300	11.468	547.632
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu					
Dobit za godinu	-	34.134	-	-	34.134
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	14.460	14.460
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu	-	34.134	-	14.460	48.594
Raspodjela dobiti					
Raspodjela dobiti u državni proračun (Bilješka 26)	-	(20.480)	-	-	(20.480)
Stanje na dan 31. prosinca 2012.	25.000	493.518	31.300	25.928	575.746

Raspodjela profita Banke vrši se u skladu sa zahtjevima Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, te se isplaćuje nakon usvajanja financijskih izvješća od strane Upravnog vijeća Banke. Za detalje pogledati Bilješku 26.

Bilješke na stranama od 10 do 50 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU I REZERVAMA (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

U tisućama KM

	Upisani kapital	Generalne rezerve (zadržana dobit)	Ostale rezerve	Rezerve pravične vrijednosti	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2011.	25.000	461.492	31.300	16.139	533.931
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu					
Dobit za godinu	-	45.931	-	-	45.931
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	(4.671)	(4.671)
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu	-	45.931	-	(4.671)	41.260
Raspodjela dobiti					
Raspodjela dobiti u državni proračun (Bilješka 26)	-	(27.559)	-	-	(27.559)
Stanje na dan 31. prosinca 2011.	25.000	479.864	31.300	11.468	547.632

Bilješke na stranama od 10 do 50 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

za godinu koja je završila 31. prosinca

U tisućama KM	Bilješka	2012.	2011.
NOVČANI TIJEKOVI OD OPERATIVNIH AKTIVNOSTI			
Dobit za godinu		34.134	45.931
Usklađenja:			
Amortizacija		2.846	2.686
Neto realizirani (dobici) od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju		(16.166)	(990)
Neto realizirani (dobici) od prodaje monetarnog zlata		(11.723)	(18.085)
Neto gubitak / (dobitak) od tečajnih razlika na monetarno zlato		865	(9.823)
Prihodi od donacija		(75)	(96)
Rezerviranja za obveze i troškove		254	174
Otpis i otuđenje nekretnina i opreme		42	54
Neto novčani tijekovi od operativnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i obvezama		10.177	19.851
Promjene na poslovnoj imovini i obvezama			
Smanjenje depozita kod inozemnih banaka		275.460	374.046
(Povećanje) ostale aktive		(5.594)	(367)
Povećanje gotovog novca u optjecaju		102.456	147.555
(Smanjenje) depozita		(30.584)	(201.974)
Promjene u donacijama		184	-
Povećanje / (smanjenje) ostalih obveza		339	(304)
Isplata otpremnina		(111)	(103)
Neto novac od operativnih aktivnosti		352.327	338.704
NOVČANI TIJEKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
Kupovina nekretnina, opreme i nematerijalne imovine		(5.808)	(3.025)
Prihod od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju		2.504.338	1.614.511
Povećanje financijske imovine raspoložive za prodaju		(4.486.290)	(458.105)
Prihod od prodaje monetarnog zlata		164.905	432.407
Povećanje monetarnog zlata		(166.264)	(497.698)
Prihod od ulaganja koja se drže do dospijea		39.117	743.215
Povećanje ulaganja koja se drže do dospijea		(107.413)	(401.380)
Neto novac od investicijskih aktivnosti		(2.057.415)	1.429.925
NOVČANI TIJEKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI			
Raspodjela dobiti u državni proračun		(27.559)	(19.907)
Neto novac od financijskih aktivnosti		(27.559)	(19.907)
Neto (smanjenje) / povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(1.732.647)	1.748.722
Novac i novčani ekvivalenti na dan 1. siječnja		4.165.976	2.417.254
Novac i novčani ekvivalenti na dan 31. prosinca	28	2.433.329	4.165.976

Bilješke na stranama od 10 do 50 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

1. Osnovne informacije

Centralna banka Bosne i Hercegovine ("Banka") osnovana je u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, koji je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine („BiH“) 20. lipnja 1997. godine, suglasno Općem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini.

Centralna banka Bosne i Hercegovine je počela sa radom 11. kolovoza 1997. godine.

Osnovni ciljevi i zadaci Centralne banke Bosne i Hercegovine jesu:

- da definira, usvoji i kontrolira provođenje monetarne politike BiH putem izdavanja domaće valute (konvertibilne marke ili "KM") uz puno pokriće u slobodno konvertibilnim deviznim sredstvima;
- da drži i upravlja službenim deviznim rezervama Banke na siguran i profitabilan način;
- da sprovodi monetarnu politiku u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci BiH;
- da uspostavi i održava odgovarajuće platne i obračunske sustave;
- da koordinira djelatnosti agencija za bankarstvo nadležnih za izdavanje bankarskih licenci i superviziju banaka;
- da prima depozite od državnih i javnih institucija BiH i depozite od komercijalnih banaka;
- da izdaje propise i smjernice za ostvarivanje djelatnosti Banke, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci BiH;
- da učestvuje u radu međunarodnih organizacija koje rade na učvršćivanju finansijske i ekonomske stabilnosti zemlje;
- da zastupa BiH u međunarodnim organizacijama o pitanjima monetarne politike.

Najviši organ Banke je Upravno vijeće koje je nadležno za utvrđivanje monetarne politike i kontrolu njenog provođenja, organizaciju i strategiju Banke, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Upravu Banke čine guverner i viceguverneri, koje imenuje guverner uz odobrenje Upravnog vijeća. Uprava operativno rukovodi poslovanjem Banke.

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine guverner, uz odobrenje Upravnog vijeća, imenuje glavnog internog revizora i tri zamjenika.

Banka posluje preko Centralnog ureda, tri glavne jedinice sa sjedištem u Sarajevu, Mostaru i Banjoj Luci i dvije podružnice Brčko Distrikt i Pale, koja je pod nadležnošću Glavne banke Republike Srpske Centralne banke Bosne i Hercegovine Banja Luka.

Tijekom 2012. godine, uključujući i razdoblje do datuma izdavanja ovog izvješća, članove Upravnog vijeća, Uprave, Ureda glavnog internog revizora i Revizijskog komiteta čine:

Upravno vijeće

dr Kemal Kozarić	predsjedavajući
dr Fikret Čaušević	član
dr Milenko Krajišnik	član
dr Željko Šain	član
dr Vasilj Žarković	član

Uprava

dr Kemal Kozarić	guverner
Feriha Imamović	viceguverner (do 31. prosinca 2012.)
mr Ankica Kolobarić	viceguverner (do 30. studenog 2012.)
mr Ernadina Bajrović	viceguverner (od 1. siječnja 2013.)
dr Radomir Božić	viceguverner

Ured glavnog internog revizora

dr Dragan Kulina	glavni interni revizor
Jasmina Novalija	zamjenik glavnog internog revizora
Angela Medić	zamjenik glavnog internog revizora
Krstinja Tošović	zamjenik glavnog internog revizora

Revizorski komitet

dr Mila Gadžić	član
Gordana Ković	član
Kasim Omićević	član (do 11. kolovoza 2012.)
dr Sead Kreso	član (od 11. kolovoza 2012.)

2. Osnova za pripremu

2.1. Izjava o usklađenosti

Financijska izvješća Banke pripremljena su u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja ("MSFI"), objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("OMRS").

Financijska izvješća su odobrena od strane Upravnog vijeća 29. ožujka 2013. godine.

2.2. Osnova mjerenja

Ova financijska izvješća su izrađena na osnovi povijesnog ili amortiziranog troška, osim financijske imovine raspoložive za prodaju i monetarnog zlata koji su iskazani po pravičnoj vrijednosti.

2.3. Korištenje procjena i prosudbi

Priprema financijskih izvješća u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika i iskazane iznose aktive, pasive, prihoda i rashoda. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se razmatraju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem su procjene izmijenjene i u budućim razdobljima, ako izmjene utječu i na njih.

Informacije o oblastima od većeg značaja na koje se odnose procjene i ključne prosudbe prilikom korištenja računovodstvenih politika koje imaju najveći utjecaj na iznose priznate u financijskim izvješćima Banke su objavljene u Bilješki 3.20.

2.4. Funkcionalna i izvještajna valuta

Financijska izvješća Banke prikazana su u državnoj valuti Bosne i Hercegovine koju predstavlja konvertibilna marka (KM). Sve financijske informacije su zaokružene na najbližu tisuću (ukoliko nije drugačije navedeno).

Službeni tečaj KM prema euru (EUR) određen je Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine u iznosu 1,95583 KM = 1 EUR. Prema Zakonu, Banka je dužna da bez restrikcija kupuje i prodaje KM za EUR, unutar teritorija Bosne i Hercegovine, po definiranom tečaju.

Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine je definirano operativno pravilo "valutni odbor" za izdavanje KM, prema kojem se KM izdaje samo uz kupovinu konvertibilne devizne valute sa punim pokrićem u neto stranoj aktivi.

2.5. Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koja nisu još na snazi i koji nisu bili primijenjeni u pripremi ovih financijskih izvješća

Određeni broj novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja izdan je od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Odbora za tumačenje međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja, ali još nisu stupili na snagu za računovodstveno razdoblje koje završava 31. prosinca 2012. godine i nisu primijenjeni u pripremi ovih financijskih izvješća. Većina novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja koja još nisu u primjeni nisu značajni za poslovanje Banke i neće imati uticaj na financijska izvješća osim kako slijedi.

- MSFI 9 *Financijski instrumenti* (cjelovita verzija ovog standarda još nije usvojena te Međunarodni odbor za standarde financijskog izvješćivanja ima aktivan projekt određenih manjih izmjena vezanih za klasificiranje i mjerenje te dodavanje novih zahtjeva vezanih za umanjenje vrijednosti i računovodstvo zaštite), koji zamjenjuje MRS 39 *Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje*. MSFI 9 obavezan je za financijska izvješća za razdoblja koja počinju od 1. siječnja 2015. uz dozvoljenu raniju primjenu. Standard donosi značajne promjene u pogledu klasificiranja i mjerenja financijske imovine. Banka još uvijek nije utvrdila datum prve primjene MSFI 9 niti je u potpunosti analizirala učinke njegove primjene.
- MSFI 13 *Mjerenje pravične vrijednosti*, obavezan je za financijska izvješća za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2013. uz dozvoljenu raniju primjenu te daje jedinstveni izvor smjernica za mjerenje pravične vrijednosti, koje se trenutno nalaze u različitim standardima. Uz određene ograničene iznimke MSFI 13 se koristi kad god su mjerenje po pravičnoj vrijednosti ili objava pravične vrijednosti zahtijevani ili dozvoljeni u skladu s ostalim MSFI-jevima. Banka će MSFI 13 primijeniti od 1. siječnja 2013. te smatra da neće imati značajan uticaj na financijska izvješća.

3. Značajne računovodstvene politike

Računovodstvene politike navedene u nastavku kontinuirano su primjenjivane kroz sva prikazana razdoblja u ovim financijskim izvješćima.

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata se priznaju u računu dobiti i gubitka primjenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja i primitke kroz očekivani vijek trajanja financijske imovine ili obveze (ili, gdje je primjereno, za kraći period) do knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine ili obveze. Prilikom izračuna efektivne kamatne stope, Banka procjenjuje buduće novčane tijekove, uzimajući u obzir sva ugovorna prava određenog financijskog instrumenta, ne uzimajući u obzir buduće kreditne gubitke.

Izračun efektivne kamatne stope uključuje sve transakcijske troškove, naknade i provizije koje su ugovorne strane platile ili primile, a koje su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju sve inkrementalne troškove koji se mogu izravno pripisati nabavci ili izdavanju financijske imovine ili obveze.

Prihodi i rashodi od kamata prikazani u računu dobiti i gubitka obuhvataju kamate na financijsku imovinu i financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku, izračunate metodom efektivne kamatne stope.

3.2. Prihodi i rashodi od provizija i naknada

Prihodi i rashodi od provizija i naknada koji su sastavni dio efektivne kamatne stope na financijsku imovinu i obvezu se uključuju u mjerenje efektivne kamatne stope.

Ostali prihodi i rashodi od provizija i naknada se uglavnom sastoje od naknada od i na domaće i inozemne platne transakcije za financijske instrumente koje Banka izdaje, odnosno prima i priznaju se u računu dobiti i gubitka, po izvršenju određene usluge.

3.3. Transakcije u stranim valutama

Transakcije iskazane u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po tečaju važećem na datum transakcije. Monetarna imovina i obveze iskazane u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu na datum izvješćivanja, po tečaju važećem na taj datum. Nemonetarna imovina i obveze u stranim valutama mjerene po povijesnom trošku izražene su po tečaju važećem na datum transakcije i ne preračunavaju se ponovo na datum izvješćivanja.

Kursne razlike proizašle iz ponovnog preračunavanja transakcija, te imovine i obaveza denominiranih u stranim valutama, priznaju se u računu dobiti i gubitka.

3.4. Neto realizirani dobitak/(gubitak) od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju i monetarnog zlata

Neto realizirani dobitak/(gubitak) od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju i monetarnog zlata uključuje realiziranu promjenu u pravičnoj vrijednosti prilikom prodaje određenih instrumenata.

3.5. Prihod od dividende

Prihod od dividende na vlasničke vrijednosne papire priznaje se u računu dobiti i gubitka kada se uspostavi pravo Banke da prima uplate.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Financijski instrumenti

Klasificiranje

Banka klasificira svoje financijske instrumente u sljedeće kategorije: ulaganja koja se drže do dospijea, krediti i potraživanja, financijska imovina raspoloživa za prodaju i ostale financijske obveze. Klasificiranje ovisi o namjeni zbog koje je financijski instrument stečen. Uprava Banke je odgovorna za klasificiranje financijskih instrumenata nakon početnog priznavanja i za ponovnu procjenu ovog klasificiranja na svaki izvještajni datum.

Ulaganja koja se drže do dospijea obuhvataju nederivativnu financijsku imovinu sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim dospijecom koju Banka ima namjeru i mogućnost držati do dospijea. Svaka prodaja ili reklasificiranje značajnijeg iznosa ulaganja koja se drže do dospijea, a prije njihovog dospijea, uzrokovala bi reklasificiranje ukupnog portfelja ulaganja koja se drže do dospijea u imovinu raspoloživu za prodaju te onemogućila Banci klasifikaciju vrijednosnih papira u kategoriju ulaganja koja se drže do dospijea u tekućoj i narednoj financijskoj godini. Ulaganja koja se drže do dospijea uključuju dužničke vrijednosne papire.

Kredit i potraživanja uključuju nederivativnu financijsku imovinu koja ima fiksna ili odrediva plaćanja te koja ne kotira na aktivnom tržištu. Kredit i potraživanja uključuju kredite uposlenima.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju obuhvata nederivativnu financijsku imovinu koja se ili klasificira kao raspoloživa za prodaju ili nije klasificirana u neku drugu kategoriju u okviru financijske imovine. Financijska imovina klasificirana kao raspoloživa za prodaju namjerava se držati neodređeno vrijeme, ali može se prodati u svrhu održavanja likvidnosti ili u slučaju promjene kamatnih stopa, promjene u deviznom tečaju ili cijena vlasničkih vrijednosnih papira. Financijska imovina raspoloživa za prodaju uključuje ulaganja u dužničke vrijednosne papire, vlasničke vrijednosne papire i monetarno zlato.

Ostale financijske obveze čine sve financijske obveze i obuhvataju gotov novac u optjecaju i depozite banaka, Vlade i ostalih depozitara.

Priznavanje i prestanak priznavanja

Kupovine i prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju i ulaganja koja se drže do dospijea priznaju se i prestaju priznavati na datum transakcije, koji predstavlja datum kada je financijski instrument isporučen Banci ili isporučen od strane Banke. Kredit i potraživanja te ostale financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku priznaju se u trenutku kada su predani, odnosno kada je obveza primljena.

Banka prestaje priznavati financijsku imovinu (u cijelosti ili djelomično) kada isteknu ugovorna prava na novčane primitke po osnovu određenog financijskog instrumenta, ili kada suštinski prenese sve rizike i koristi od vlasništva nad financijskom imovinom drugom pravnom licu ili kada izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima koja proističu iz date financijske imovine.

Banka prestaje priznavati financijske obveze samo kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle.

Početno i naknadno mjerenje

Financijska imovina i obveze početno se priznaju po pravičnoj vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove koji se izravno povezuju sa nabavkom ili izdavanjem financijske imovine ili financijske obveze.

Nakon početnog priznavanja, Banka mjeri financijsku imovinu raspoloživu za prodaju po njenoj pravičnoj vrijednosti. Pravična vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju utvrđuje se prema kotiranoj tržišnoj cijeni instrumenta na datum izvješćivanja. Vlasnički vrijednosni papiri koji nemaju cijenu na aktivnom tržištu, odnosno čija se pravična vrijednost ne može pouzdano izmjeriti mjere se po trošku stjecanja, umanjenoj za umanjenje vrijednosti ukoliko postoji.

Kredit i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospijea, nakon početnog priznavanja, mjere se po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjeno za bilo koja umanjenja vrijednosti. Ostale financijske obveze mjere se po amortiziranom trošku. Premije i diskonti, uključujući početne transakcijske troškove, uključuju se u knjigovodstveni iznos pripadajućeg instrumenta te amortiziraju koristeći efektivnu kamatnu stopu tog instrumenta.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Financijski instrumenti (nastavak)

Priznavanje dobitaka i gubitaka od naknadnog mjerenja financijskih instrumenata

Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena pravične vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju (uključujući monetarno zlato) priznaju se izravno u rezervi pravične vrijednosti u okviru kapitala i u izvješćivanju se kao ostala sveobuhvatna dobit. Gubici od umanjenja vrijednosti, dobiti i gubici od tečajnih razlika, prihod od kamata te amortizacija premije ili diskonta uz primjenu metode efektivne kamatne stope, za monetarnu imovinu raspoloživu za prodaju, priznaju se u računu dobiti i gubitka. Prilikom prodaje ili prestanka priznavanja financijske imovine raspoložive za prodaju, kumulirani dobiti ili gubici prenose se iz ostale sveobuhvatne dobiti u račun dobiti ili gubitka.

Dobici i gubici od financijskih instrumenata koji se mjere po amortiziranom trošku mogu također nastati prilikom prestanka priznavanja ili umanjenja vrijednosti financijskog instrumenta i priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Principi mjerenja pravične vrijednosti

Banka određuje pravičnu vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju na osnovu njene kotirane zadnje tržišne ponuđene cijene na datum izvješćivanja, bez ikakvih umanjenja za troškove prodaje. Ukoliko tržište za financijski instrument nije aktivno ili ako se, iz bilo kojeg drugog razloga, pravična vrijednost ne može pouzdano utvrditi koristeći tržišnu cijenu, Banka utvrđuje pravičnu vrijednost korištenjem tehnika vrednovanja, koje je razvila Banka. Tehnike vrednovanja uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama pogodbe između informiranih i spremnih strana (ukoliko postoje), pozivanje na trenutnu pravičnu vrijednost na druge u suštini slične instrumente i analizu diskontiranih novčanih tijekova, pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta i što manje se oslanjajući na podatke specifične subjektu.

Kod analiza koje se temelje na primjeni metode diskontiranog novčanog tijeka, procijenjeni budući novčani tijekovi zasnivaju se na najboljoj procjeni Uprave, a diskontna stopa je tržišna stopa važeća na datum izvješćivanja za financijske instrumente sa sličnim uvjetima.

Na datum izvješćivanja Banka nije imala financijsku imovinu i obveze čija pravična vrijednost je bila određena tehnikama vrednovanja.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Banka na svaki datum izvješćivanja procjenjuje postoje li objektivne naznake za umanjenje vrijednosti financijske imovine. Financijska imovina je umanjena kada postoji objektivni dokaz o nastanku događaja koji je uzrokovao gubitak nakon početnog priznavanja imovine, i ukoliko taj događaj ima uticaj na buduće novčane tokove te imovine koji se može pouzdano procijeniti.

Objektivni dokazi umanjenja vrijednosti financijske imovine mogu uključivati značajne financijske poteškoće izdavatelja ili dužnika, neispunjenje uvjeta ugovora, kao što je neplaćanje ili kašnjenje u isplati ugovorene kamate ili glavnice, naznake da će dužnik ili izdavatelj ući u postupak likvidacije ili nestanak aktivnog tržišta za pojedine vrijednosne papire. Također, za ulaganja u vlasničke vrijednosne papire značajno ili produljeno smanjenje njihove pravične vrijednosti ispod njihove cijene predstavlja objektivni dokaz umanjenja vrijednosti.

Gubici od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku utvrđuju se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tijekova, diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom te imovine. Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine umanjuje se za iznos umanjenja izravno ili putem računa ispravke vrijednosti i iznos umanjenja se priznaje u dobit ili gubitak. Ukoliko naknadni događaj rezultira smanjenjem iznosa gubitka od umanjenja vrijednosti financijske imovine prikazane po amortiziranom trošku, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se priznaje kroz dobit ili gubitak.

Gubici od umanjenja vrijednosti dužničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju priznaju se reklasificiranjem kumuliranih gubitaka iz rezervi pravične vrijednosti u kapitalu u račun dobiti i gubitka. Kumulirani gubitak koji je reklasificiran iz kapitala u dobit ili gubitak predstavlja razliku između troška stjecanja, umanjenog za iznos otplaćene glavnice i amortizacije, i trenutne pravične vrijednosti, umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti prethodno priznate u računu dobiti i gubitka. Promjene u rezerviranjima za umanjenje vrijednosti koje se odnose na primjenu metode efektivne kamatne stope su sastavni dio kamatnog prihoda.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Financijski instrumenti (nastavak)

U slučaju vlasničkih ulaganja klasificiranih kao raspoloživi za prodaju, značajno ili produženo smanjenje pravične vrijednosti ulaganja ispod troška stjecanja uzima se u obzir kod utvrđivanja da li je vrijednost imovine umanjena. Ukoliko postoji takav dokaz za vlasničke vrijednosne papire raspoložive za prodaju, kumulirani gubitak, utvrđen kao razlika između troška stjecanja i tekuće pravične vrijednosti, umanjeno za gubitak od umanjenja vrijednosti te financijske imovine prethodno priznat kroz račun dobiti i gubitka, prenosi se iz ostale sveobuhvatne dobiti i priznaje u računu dobiti i gubitka.

Ukoliko, u narednom razdoblju, pravična vrijednost dužničkog vrijednosnog papira sa umanjenom vrijednošću poraste i porast je objektivno vezan uz događaj nastao nakon što je gubitak od umanjenja vrijednosti priznat, gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida i iznos umanjenja se prihoduje u računu dobiti i gubitka. Međutim, svaka naredna promjena pravične vrijednosti vlasničkog vrijednosnog papira sa prethodno umanjenom vrijednošću se priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

3.7. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti za potrebe izvješćivanja o novčanim tijekovima sastoje se od sljedećih bilančnih kategorija: žiro računi, gotovina u stranim valutama, devizni depoziti po viđenju, depoziti sa preostalim rokom dospijeca do tri mjeseca i specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fond-u.

Novac i novčani ekvivalenti se iskazuju po amortiziranom trošku u bilanci stanja.

3.8. Monetarno zlato

Banka je 31. ožujka 2009. godine počela da drži monetarno zlato kao dio svojih deviznih rezervi. Zlato se inicijalno priznaje po trošku stjecanja, koji predstavlja pravičnu vrijednost plaćenih naknada uključujući troškove stjecanja vezanih za investiciju. Nakon inicijalnog priznavanja, zlato se naknadno mjeri po pravičnoj vrijednosti. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena u pravičnoj vrijednosti priznaju se izravno u kapitalu u okviru rezerve pravične vrijednosti i izvješćivaju se kao ostala sveobuhvatna dobit, sve dok se sredstvo ne proda, kada se priznaju kao realizirana dobit ili gubitak u računu dobiti ili gubitka. Svi dobici i gubici od tečajnih razlika na monetarno zlato se priznaju u računu dobiti ili gubitka.

Pravična vrijednost monetarnog zlata iskazana je u američkim dolarima (USD), primjenjujući srednji tečaj na datume izvješćivanja objavljen od strane Banke, a vrednuje se prema posljednjoj ponuđenoj cijeni jedne unce zlata (Oz) preuzetoj sa Reuters-a na datum izvješćivanja.

3.9. Depoziti kod inozemnih banaka

Depoziti kod inozemnih banaka uključuju žiro račune i oročene depozite u inozemnim bankama sa najboljim kreditnim rejtingom i iskazuju se po amortiziranom trošku.

3.10. Ostala ulaganja

Ostala ulaganja odnose se na ulaganje u vlasničke vrijednosne papire za koje ne postoji aktivno tržište i iskazani su po trošku, umanjeno za umanjenje vrijednosti, ukoliko postoji.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.11. Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina je imovina nabavljena iz vlastitih sredstava Banke i novčanih i nenovčanih donacija. Donirana imovina priznaje se u bilanci stanja po procijenjenoj pravičnoj vrijednosti koju bi ta imovina ostvarila na aktivnom tržištu.

Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina iskazuju se po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjanja vrijednosti. Trošak uključuje troškove koji su izravno povezani sa nabavkom imovine.

Naknadni trošak je uključen u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se obračunava kao zasebna stavka unutar imovine, u ovisnosti od toga šta je primjenjivije, samo ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi sadržane u toj stavci pritijecati u Banku i ako se trošak nabavke može pouzdano izmjeriti. Troškovi popravki i održavanja predstavljaju trošak u razdoblju u kojem su nastali.

Vrijednost nekretnina, opreme i nematerijalne imovine periodično se pregledaju za umanjanje vrijednosti. U slučaju da je knjigovodstvena vrijednost imovine veća od njegovog procijenjenog nadoknadivog iznosa, razlika se otpisuje do nadoknadivog iznosa. Imovina u pripremi iskazana je po trošku nabavke uključujući troškove fakturisane od trećih lica. Nakon završetka, svi akumulirani troškovi imovine prebacuju se na odgovarajuću kategoriju nekretnina i opreme, na koje se naknadno primjenjuju određene stope amortizacije.

Amortizacija se obračunava na svu imovinu osim imovine u pripremi prema linearnoj metodi po propisanoj stopi koja je utvrđena za postepeno otpisivanje troška nabavke imovine kroz njen procijenjeni korisni vijek trajanja. Procijenjene stope amortizacije za 2011. i 2012. godinu su date kako slijedi:

Softver	20,0%
Druga nematerijalna imovina	20,0%
Zgrade	1,3% do 4,0%
Oprema	11,0% do 20,0%
Namještaj	10,0% do 12,5%
Vozila	15,5%

Dobici i gubici od otuđenja nekretnina i opreme iskazuju se u računu dobiti i gubitka.

3.12. Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Knjigovodstvena vrijednost Bančine nefinancijske imovine se pregleda na svaki datum izvješćivanja u svrhu ocjenjivanja postoje li naznake umanjenja vrijednosti. Ukoliko postoje, procijenjuje se nadoknativa vrijednost imovine. Gubitak od umanjanja vrijednosti se priznaje uvijek kada knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinica koje stvaraju novac prelazi njenu nadoknadivu vrijednost. Gubici od umanjenja vrijednosti se priznaju u računu dobiti i gubitka.

Nadoknativa vrijednost ostale imovine je veća vrijednost pri uspoređivanju njene uporabne vrijednosti u odnosu na pravičnu vrijednost, umanjene za troškove prodaje. U procjenjivanju uporabne vrijednosti, očekivani budući novčani tijekovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije oporezivanja koja odražava trenutna tržišna očekivanja vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu. Za imovinu koja ne generira neovisne novčane prilive, nadoknadivi iznos se određuje za jedinicu koja stvara novac kojoj imovina pripada.

Gubitak od umanjanja je ukinut ukoliko je došlo do promjena u procjenama korištenim u određivanju nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja je ukinut samo u mjeri u kojoj knjigovodstvena vrijednost imovine ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi se mogla odrediti, bez amortizacije, da nije bilo prethodno priznatog gubitka od umanjenja vrijednosti te imovine.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.13. Rezerviranja za obveze i troškove

Rezerviranja se priznaju kad Banka, kao posljedicu prošlog događaja, ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu za koju je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirenja te obveze i iznos obveze se može pouzdano procijeniti. Rezerviranja se utvrđuju diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tijekova koristeći stopu koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu obvezu.

Rezerviranja za obveze i troškove održavaju se na razini koju Uprava Banke smatra dostatnom za pokrivanje nastalih gubitaka. Uprava određuje adekvatnost rezerviranja na osnovu uvida u pojedine stavke, tekuće ekonomske uvjete, karakteristike rizika određenih kategorija transakcija kao i ostale relevantne faktore.

Rezerviranja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervacija izvorno priznata. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obveza više nije vjerojatan, rezerviranje se ukida.

3.14. Donacije

Donacije za imovinu, a koje obuhvaćaju i nenovčane donacije, početno se priznaju kao odgođeni prihod po pravičnoj vrijednosti koji se priznaje kao prihod od donacije na sustavnoj osnovi tijekom razdoblja korisnog vijeka te imovine. Donacije koje Banka dobije kao kompenzaciju za troškove priznaju se sustavno u računu dobiti i gubitka kao prihod od donacije u istom razdoblju u kojem su priznati i troškovi.

3.15. Porezi

Prema članku 69. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka je oslobođena plaćanja svih poreza i doprinosa na njenu imovinu, nekretnine i prihode, kao i operacije i transakcije. Ovo oslobađanje se ne odnosi na plaćanje poreza i doprinosa na osobni dohodak i drugih poreza na plaće.

3.16. Gotov novac u optjecaju

Centralna banka Bosne i Hercegovine upravlja izdavanjem i povlačenjem domaćih novčanica i kovanica. Pripadajuća pasiva za izdati gotov novac u optjecaju je evidentirana u bilanci stanja.

Prilikom povlačenja gotovog novca iz optjecaja, gotov novac se nastavlja priznavati kao gotov novac u optjecaju u okviru pasive do formalnog roka povlačenja iz optjecaja. Iznosi koji nisu povučeni nakon formalnog roka za povlačenje iz optjecaja, priznaju se kao prihod.

Od 2012. godine troškovi koji se odnose na produkciju i dizajn novčanica i kovanica početno su priznati kao odgođeni troškovi, te se postepeno amortiziraju kroz operativne troškove tokom razdoblja od tri godine. Ranije su ti troškovi u cjelosti bili priznati u periodu u kojem su nastali.

3.17. Upravljanje sredstvima za i u ime trećih osoba

Banka vodi određene račune u stranim valutama vezane uz sporazume između vlada BiH i njenih konstitutivnih entiteta, te inozemnih vlada i financijskih organizacija, kao i račune u stranim valutama državnih institucija i agencija te komercijalnih banaka za koje Banka djeluje kao agent.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.18. Primanja uposlenih

Kratkoročna primanja

U skladu sa domaćim propisima, Banka je obvezna da uplaćuje doprinose javnim fondovima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Ove obveze uključuju doprinose na teret uposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primjenom posebnih, zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obvezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada uposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih javnih fondova. Doprinosi na teret uposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u razdoblju na koje se odnose.

Dugoročna primanja uposlenih

Prema domaćim zakonskim propisima, prilikom odlaska u mirovinu uposlenici Banke imaju pravo na otpremninu, a po ispunjenju zakonskih uvjeta kao što su starost ili godine provedene u radnom odnosu, koja se u skladu sa internim aktima Banke dodjeljuje u visini od šest redovnih mjesečnih plaća uposlenika isplaćenih u zadnjih šest mjeseci.

Takve isplate se tretiraju kao ostala dugoročna primanja uposlenih koja godišnje obračunava ovlašteni aktuar koristeći metod projicirane kreditne jedinice. Diskontna stopa koja se koristi za obračun obveze kreće se u rasponu kamatnih stopa domaćih korporativnih obveznica i vladinih obveznica koje postoje na tržištu.

3.19. Financijski aranžman BiH sa Međunarodnim monetarnim fondom

Na osnovi financijskih aranžmana sačinjenih krajem 2002. godine između Bosne i Hercegovine i Međunarodnog monetarnog fonda ("MMF"), bilanca stanja Banke sadrži sljedeće stavke koje se odnose na članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u: držanje specijalnih prava vučenja ("SDR"), obračunata kamata na držanje SDR-a, račun br. 1 i račun br. 2 MMF-a.

Ostale aktivne i pasivne stavke koje se odnose na MMF, a koje pripadaju ili koje su odgovornost Bosne i Hercegovine, evidentirane su na posebnom povjerilačkom fondu u okviru vanbilančne evidencije (vidjeti Bilješku 32).

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.20. Korištene procjene i pretpostavke

Prezentiranje financijskih izvješća zahtijeva od Uprave Banke korištenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti imovine i obveza kao i objava potencijalnih obveza i potraživanja na datum sastavljanja financijskih izvješća, kao i prihoda i rashoda u tijeku razdoblja izvješćivanja. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja financijskih izvješća. Stvarni iznosi se mogu razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se kontinuirano preispituju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju izmjene ukoliko se odnose samo na to razdoblje, ili u razdoblju izmjene i budućim razdobljima ukoliko izmjena utječe na tekuće i buduća razdoblja.

Ključne pretpostavke i procjene vezane za materijalno značajne pozicije bilance stanja su prikazane u nastavku.

Pravična vrijednost imovine

Poslovna politika Banke je da objavi informacije o pravičnoj vrijednosti imovine ili obveza za koje postoje zvanične tržišne informacije ili informacije do kojih se dolazi na osnovu alternativnih tehnika vrednovanja i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u financijskim izvješćima odražavaju najvjerodostojniju i najkorisniju procjenu fer vrijednosti za potrebe financijskog izvješćivanja u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

Amortizacija i primjenjene stope amortizacije

Obračun amortizacije i stope amortizacije su zasnovani na procijenjenom ekonomskom vijeku trajanja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine. Jednom godišnje Banka procijenjuje ekonomski vijek stalne imovine na osnovi trenutnih predviđanja.

4. Strana valuta u gotovini

Stranu valutu u gotovini predstavlja:

U tisućama KM	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
Gotovina u trezorima u valutama:		
- EUR	133.117	93.522
- CHF	36	35
- GBP	21	30
- USD	21	21
UKUPNO	133.195	93.608

5. Depoziti kod inozemnih banaka

Analiza oročenih depozita i depozita po viđenju kod inozemnih banaka prema valutama, data je kako slijedi:

U tisućama KM	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
Oročeni depoziti:		
- EUR	1.069.372	4.231.382
	1.069.372	4.231.382
Depoziti po viđenju:		
- EUR	1.262.073	153.494
- USD	2.876	529
- Ostale valute	193	182
	1.265.142	154.205
UKUPNO	2.334.514	4.385.587

Oročeni depoziti kod inozemnih banaka analizirani prema preostaloj ročnosti, dati su kako slijedi:

U tisućama KM	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
Do mjesec dana	618.711	2.491.208
Od jednog do dva mjeseca	372.420	855.667
Od dva do tri mjeseca	39.124	569.930
Od tri do četiri mjeseca	39.117	79.249
Od četiri do dvanaest mjeseci	-	235.328
UKUPNO	1.069.372	4.231.382

Tokom 2012. godine kamatne stope na depozite po viđenju su se kretale u rasponu od -0,07% do 0,28% godišnje (2011.: od 0,00% do 1,00% godišnje), kamatne stope na oročene depozite su se kretale u rasponu od 0,01% do 0,27% godišnje (2011.: od 0,25% do 1,35% godišnje). Depoziti kod inozemnih banaka uključuju obračunatu kamatu u iznosu od 21 tisuću KM na dan 31. prosinca 2012. godine (2011.: 3.662 tisuće KM).

Prosječna stopa efektivnog prinosa na depozite je iznosila 0,21% (2011: 0,87%).

5. Depoziti kod inozemnih banaka (nastavak)

Analiza depozita kod inozemnih banaka prema vrsti banke u koju su investirani, data je kako slijedi:

U tisućama KM	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
Centralne banke	1.738.775	4.034.513
Komercijalne banke	595.739	351.074
UKUPNO	2.334.514	4.385.587

Zemljopisna analiza depozita kod inozemnih banaka može se izvršiti na sljedeći način:

U tisućama KM		31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
Njemačka			
	Oročeni depoziti	215.142	88.017
	Depoziti po viđenju	871.098	74.166
		1.086.240	162.183
Luksemburg			
	Oročeni depoziti	531.490	1.911.924
	Depoziti po viđenju	195.610	-
		727.100	1.911.924
Francuska			
	Oročeni depoziti	156.467	1.765.348
	Depoziti po viđenju	195.583	78.227
		352.050	1.843.575
Holandija			
	Oročeni depoziti	166.273	117.366
	Depoziti po viđenju	-	-
		166.273	117.366
Švicarska			
	Oročeni depoziti	-	-
	Depoziti po viđenju	2.851	1.812
		2.851	1.812
Velika Britanija			
	Oročeni depoziti	-	348.727
	Depoziti po viđenju	-	-
		-	348.727
UKUPNO OROČENI DEPOZITI		1.069.372	4.231.382
UKUPNO DEPOZITI PO VIĐENJU		1.265.142	154.205
UKUPNO		2.334.514	4.385.587

6. *Financijska imovina raspoloživa za prodaju*

Financijska imovina raspoloživa za prodaju predstavlja visoko kvalitetne dužničke vrijednosne papire sa visokim stupnjom utrživosti i likvidnosti, kreditnog rejtinga od AAA do A- (Fitch). Portfelj se sastoji od kratkoročnih i dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira sa fiksnom kamatnom stopom, koje izdaju vlade stranih država. Financijska imovina raspoloživa za prodaju denominirana je u EUR.

Struktura vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju je sljedeća:

U tisućama KM	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
Dužnički vrijednosni papiri	3.723.390	1.724.706
Obračunata kamata	46.649	28.234
UKUPNO	3.770.039	1.752.940

Prosječna stopa efektivnog prinosa na investirane vrijednosne papire raspoložive za prodaju iznosila je 0,89%. (2011.: 1,10%).

Zemljopisna analiza finansijske imovine raspoložive za prodaju može se izvršiti na sljedeći način:

	31. prosinac 2012.		31. prosinac 2011.	
	u 000 KM	%	u 000 KM	%
<i>Francuska</i>	1.354.866	35,94	596.778	34,04
<i>Holandija</i>	606.650	16,09	316.131	18,03
<i>Italija</i>	558.785	14,82	-	-
<i>Austrija</i>	389.287	10,33	61.467	3,51
<i>Belgija</i>	371.176	9,85	-	-
<i>Njemačka</i>	272.573	7,23	737.804	42,09
<i>Finska</i>	206.576	5,48	40.760	2,33
<i>Luksemburg</i>	10.126	0,26	-	-
UKUPNO	3.770.039	100,00	1.752.940	100,00

7. *Monetarno zlato*

Banka drži monetarno zlato na računu u banci u Švicarskoj kreditnog rejtinga AAA (Fitch), a fizički je locirano u trezoru u Bank of England. Vrijednost monetarnog zlata na dan 31. prosinca 2012. godine iznosi 158.979 tisuća KM, što predstavlja 64.000,000 unci zlata po vrijednosti od 2.484 KM po unci (2011.: 151.283 tisuće KM, što je predstavljalo 64.000,000 unci zlata po vrijednosti od 2.364 KM po unci).

8. Ulaganja koja se drže do dospijea

Sva ulaganja koja se drže do dospijea imaju kreditni rejting AAA (Fitch) i denominirana su u EUR.

Struktura ulaganja koja se drže do dospijea je sljedeća:

U tisućama KM	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
Dužnički vrijednosni papiri	106.025	39.117
Amortizacija diskonta i obračunata kamata	1.292	(96)
UKUPNO	107.317	39.021

Prosječna stopa efektivnog prinosa na ulaganja koja se drže do dospijea iznosila je 1,11% (2011.: 0,80%).

Zemljopisna analiza ulaganja koja se drže do dospijea može se izvršiti na sljedeći način:

	31. prosinac 2012.		31. prosinac 2011.	
	u 000 KM	%	u 000 KM	%
<i>Austrija</i>	61.292	57,11	-	-
<i>Holandija</i>	46.025	42,89	-	-
<i>Francuska</i>	-	-	39.021	100,00
UKUPNO	107.317	100,00	39.021	100,00

9. Ostala aktiva

Struktura ostale aktive prikazana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
Aktivna vremenska razgraničenja	7.420	100
Numizmatičke zbirke	1.224	1.160
Kreditni uposlenima	977	1.139
Potraživanja od rezidentnih banaka	572	450
Ostala razna aktiva	476	355
Žiro računi	212	242
Avansi	39	1.910
UKUPNO	10.920	5.356

Aktivna vremenska razgraničenja uključuju troškove u iznosu od 7.246 tisuća KM nastale po osnovi proizvodnje novčanica. Kako je objašnjeno u Bilješki 3.16., ovi troškovi se početno razgraničavaju i postepeno amortiziraju kroz razdoblje od 3 godine. Do 2012., ovi troškovi su se prilikom nastajanja priznavali u cijelom iznosu u računu dobiti i gubitka. Prethodna razdoblja nisu reklasificirana za efekte ove promjene u računovodstvenoj politici.

10. Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina

U tisućama KM	Softver i druga nematerijalna imovina	Zemljište i zgrade	Oprema i namještaj	Vozila	Ostalo	Investicije u tijeku	UKUPNO
2012.							
Nabavna vrijednost							
Na dan 1. siječanj 2012.	13.411	25.457	22.998	1.855	781	4.946	69.448
Nabavke	158	-	841	-	4	4.805	5.808
Otpisi	(110)	-	(1.080)	-	(9)	-	(1.199)
Transferi	105	-	50	-	-	(155)	-
Na dan 31. prosinac 2012.	13.564	25.457	22.809	1.855	776	9.596	74.057
Akumulirana amortizacija							
Na dan 1. siječanj 2012.	12.313	1.988	16.975	1.159	490	-	32.925
Trošak amortizacije	461	367	1.702	254	62	-	2.846
Otpisi	(80)	-	(1.068)	-	(9)	-	(1.157)
Na dan 31. prosinac 2012.	12.694	2.355	17.609	1.413	543	-	34.614
Neto knjigovodstvena vrijednost							
Na dan 1. siječanj 2012.	1.098	23.469	6.023	696	291	4.946	36.523
Na dan 31. prosinac 2012.	870	23.102	5.200	442	233	9.596	39.443
2011.							
Nabavna vrijednost							
Na dan 1. siječanj 2011.	12.928	25.457	22.121	1.849	775	3.861	66.991
Nabavke	583	-	739	116	8	1.579	3.025
Otpisi	(114)	-	(337)	(110)	(2)	(5)	(568)
Transferi	14	-	475	-	-	(489)	-
Na dan 31. prosinac 2011.	13.411	25.457	22.998	1.855	781	4.946	69.448
Akumulirana amortizacija							
Na dan 1. siječanj 2011.	12.039	1.620	15.700	967	427	-	30.753
Trošak amortizacije	388	368	1.611	254	65	-	2.686
Otpisi	(114)	-	(336)	(62)	(2)	-	(514)
Na dan 31. prosinac 2011.	12.313	1.988	16.975	1.159	490	-	32.925
Neto knjigovodstvena vrijednost							
Na dan 1. siječanj 2011.	889	23.837	6.421	882	348	3.861	36.238
Na dan 31. prosinac 2011.	1.098	23.469	6.023	696	291	4.946	36.523

Investicije u tijeku na dan 31. prosinca 2012. i 2011. odnose se uglavnom na poslovni prostor koji još nije u upotrebi a nalazi se u Banjoj Luci.

11. Ostala ulaganja

Struktura ostalih ulaganja je sljedeća:

U tisućama KM	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
<i>Vlasnički vrijednosni papiri</i>		
Dionice Banke za međunarodna poravnanja (BIS) (Biješka 17)	27.803	27.803
Dionice SWIFT-a	10	10
UKUPNO	27.813	27.813

Tijekom godine Banka je primila dividende od BIS-a u iznosu od 767 tisuća KM (2011: 677 tisuća KM).

12. Gotov novac u optjecaju

Gotov novac u optjecaju se može analizirati na sljedeći način:

U tisućama KM	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
Gotov novac stavljen u optjecaj – početno stanje 1. siječnja	2.645.056	2.497.501
Povećanje gotovog novca u optjecaju tijekom godine	102.456	147.555
Gotov novac stavljen u optjecaj – ukupno stanje 31. prosinca	2.747.512	2.645.056

Od valute stavljene u optjecaj u ukupnom iznosu od 2.747.512 tisuća KM sa 31. prosincom 2012. godine, 605 tisuća KM stavljen je u optjecaj izvan Bosne i Hercegovine.

KM	Nominalna vrijednost	31. prosinac 2012.		31. prosinac 2011.	
		Kom.	Vrijednost u 000 KM	Kom.	Vrijednost u 000 KM
Kovanice	0,05	38.347.358	1.917	34.017.463	1.701
Kovanice	0,10	69.723.476	6.973	65.284.945	6.528
Kovanice	0,20	49.844.104	9.969	47.406.252	9.481
Kovanice	0,50	25.488.935	12.744	24.193.195	12.097
Kovanice	1	35.015.480	35.015	33.399.101	33.399
Kovanice	2	9.398.439	18.797	8.967.886	17.936
Kovanice	5	6.994.548	34.973	6.775.172	33.876
Novčanice	10	8.413.769	84.138	8.634.717	86.347
Novčanice	20	6.758.745	135.175	6.043.377	120.868
Novčanice	50	15.872.707	793.635	16.564.731	828.237
Novčanice	100	11.121.368	1.112.137	10.189.153	1.018.915
Novčanice	200	2.510.195	502.039	2.378.355	475.671
UKUPNO		279.489.124	2.747.512	263.854.347	2.645.056

13. Depoziti banaka

Struktura depozita banaka prikazana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
Depoziti domaćih komercijalnih banaka	3.036.346	3.186.202
Posebni depoziti komercijalnih banaka – blokirana sredstva	3.863	3.863
Računi rezervi organizacijskih dijelova Centralne banke Bosne i Hercegovine	212	242
Ostale obveze prema domaćim komercijalnim bankama	196	2.455
UKUPNO	3.040.616	3.192.762

Depoziti domaćih komercijalnih banaka služe za ispunjavanje obveza prema obveznim rezervama, za poravnanje platnih zaduženja i za transakcije između komercijalnih banaka i Centralne banke Bosne i Hercegovine. Na dan 31. prosinca 2012. godine ukupan iznos od 3.036.346 tisuća KM predstavlja depozite 29 banaka (2011.: 30 banaka).

Kamata na depozite domaćih komercijalnih banaka je obračunata u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, a kamatna stopa tijekom godine se kretala u rasponu od 0,00% do 0,11% godišnje (2011.: od 0,10% do 1,20% godišnje). Kamatne stope na depozite domaćih komercijalnih banaka prikazane su u Bilješki 18.

Depoziti banaka uključuju obračunatu kamatu u iznosu od 15 tisuća KM na dan 31. prosinca 2012. godine (2011.: 542 tisuće KM).

14. Depoziti Vlade i ostalih depozitara

Struktura depozita Vlade i ostalih depozitara prikazana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
Depoziti za proračun institucija BiH	123.684	58.393
Depozitni račun po transakcijama MMF-a	53.833	12
Depoziti javnih institucija	13.548	11.088
Depoziti ostalih vlada i vladinih institucija	7.811	7.821
UKUPNO	198.876	77.314

Svi primljeni depoziti Vlade i ostalih depozitara su beskamatni, osim depozitnog računa po MMF transakcijama (vidjeti Bilješku 18).

15. Rezerviranja za obveze i troškove

Rezerviranja za obveze i troškove se odnose na rezerviranja za otpremnine.

Promjene u rezerviranjima za obveze i troškove prikazane su u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
Početno stanje na dan 1.siječnja	726	655
Isplaćene otpremnine	(111)	(103)
Neto trošak u računu dobiti i gubitka	254	174
Stanje na dan 31. prosinca	869	726

16. Ostale obveze

Struktura ostalih obveza data je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
Obveze po osnovu raspodjele dobiti u državni proračun (Napomena 26)	20.480	27.559
Dobavljači	1.147	898
MMF- ovi računi broj 1 i 2	1.002	1.021
Odloženi prihod	193	84
Depoziti Svjetske banke	154	41
Ukalkulirani troškovi i ostala pasiva	147	149
Obaveze prema uposlenima	3	5
UKUPNO	23.126	29.757

17. Kapital

Struktura kapitala je prikazana u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
Upisani kapital	25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	493.518	479.864
Ostale rezerve	31.300	31.300
Rezerve pravične vrijednosti	25.928	11.468
UKUPNO	575.746	547.632

Upisani kapital

Upisani kapital predstavlja nominalni kapital koji je prema Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine uplaćen 12. lipnja 1998. godine.

Generalne rezerve (zadržana dobit)

Generalne rezerve (zadržana dobit) čini akumulirana nedistribuirana dobit Banke od početka njenog rada, 11. kolovoza 1997. godine. Za detalje pogledati Bilješku 26.

Ostale rezerve

Ostale rezerve se odnose na:

- rezerve od donacija u iznosu od 3.497 tisuća KM, i odnose se na novčane donacije primljene od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine 12. lipnja 1998. godine. Status ovih rezervi je reguliran Odlukom Upravnog vijeća Centralne banke Bosne i Hercegovine uz odobrenje Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Pravo raspolaganja rezervama od donacija je u nadležnosti Upravnog vijeća Centralne banke Bosne i Hercegovine.
- sredstva primljena u skladu sa Sporazumom o sukcesiji bivše Jugoslavije u iznosu od 27.803 tisuće KM i odnosi se na dionice Banke kod Banke za međunarodna poravnanja (BIS) (vidjeti Bilješku 11).

Rezerve pravične vrijednosti

Rezerve pravične vrijednosti čine nerealizirani dobiti ili gubici koji nastaju kao rezultat obračuna pravične vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju uključujući monetarno zlato (vidjeti Bilješku 27).

18. Prihod i rashod od kamata

U tisućama KM	Za godinu koja završava 31. prosinca	
	2012.	2011.
Prihod od kamata ostvaren po osnovu:		
- financijske imovine raspoložive za prodaju	25.358	24.367
- depozita kod inozemnih banaka	6.236	30.895
- ulaganja koja se drže do dospijeca	551	1.576
- ostalo	2	5
	32.147	56.843
Rashod od kamata ostvaren po osnovu:		
- depozita komercijalnih banaka	(993)	(18.238)
- ostalo	-	(3)
	(993)	(18.241)
Neto prihod od kamata	31.154	38.602

Osnovicu za obračun kamata na depozite komercijalnih banaka čine ukupni depoziti komercijalnih banaka na računima rezervi u obračunskom razdoblju, koji se sastoje od iznosa obveznih rezervi i viška iznad obveznih rezervi.

Osnovicu za obračun obvezne rezerve komercijalnih banaka čine depoziti i pozajmljena sredstva, osim sredstava pozajmljenih od nerezidenata i sredstava koja entitetske vlade plasiraju u razvojne projekte.

Stope depozita i pozajmljenih sredstava koji čine osnovicu za obračun obveznih rezervi u izvještajnim razdobljima iznosile su kako slijedi:

	(u %)
Siječanj 2011. (kratkoročni depoziti i pozajmljena sredstva)	14,00
Od veljače do prosinca 2011. (kratkoročni depoziti i pozajmljena sredstva)	10,00
2011. (dugoročni depoziti i pozajmljena sredstva)	7,00
2012. (kratkoročni depoziti i pozajmljena sredstva)	10,00
2012. (dugoročni depoziti i pozajmljena sredstva)	7,00

Na iznos obveznih rezervi do 31. srpnja 2011. obračunavala se kamata po stopi utvrđenoj na osnovi prosjeka kamatnih stopa koje je u istom razdoblju ostvarila Banka na prekonoćne depozite. Od 1. kolovoza 2011. i tokom 2012. na iznos obveznih rezervi obračunava se kamatna stopa koja iznosi 70% od stope koja se utvrđuje na osnovi ponderiranog prosjeka kamatnih stopa koje je u istom razdoblju na tržištu ostvarila Banka na depozite investirane do mjesec dana.

Na višak iznad obveznih rezervi do 31. siječnja 2011. obračunavala se kamata po stopi utvrđenoj na osnovi prosjeka kamatnih stopa koje je u istom razdoblju na tržištu ostvarila Banka na depozite investirane do mjesec dana. U razdoblju od 1. veljače do 31. srpnja 2011. obračunavala se kamata po stopi utvrđenoj na osnovi prosjeka kamatnih stopa koje je u istom razdoblju ostvarila Banka na prekonoćne depozite. Od 1. kolovoza 2011. i tokom 2012. na višak iznad obveznih rezervi obračunava se kamatna stopa koja iznosi 90% od stope koja se utvrđuje na osnovi ponderiranog prosjeka kamatnih stopa koje je u istom razdoblju na tržištu ostvarila Banka na depozite investirane do mjesec dana.

19. Prihod i rashod od provizija i naknada

U tisućama KM	Za godinu koja završava 31. prosinca	
	2012.	2011.
Prihod od provizija i naknada:		
- od domaćih komercijalnih banaka	7.819	6.711
- od usluga za Vladu i druge nebankarske komitente	622	361
	<u>8.441</u>	<u>7.072</u>
Rashod od provizija i naknada:		
- transakcije sa bankama u inozemstvu	(389)	(1.217)
	<u>(389)</u>	<u>(1.217)</u>
Neto prihod od provizija i naknada	<u>8.052</u>	<u>5.855</u>

20. Neto realizirani dobiti od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju

U tisućama KM	Za godinu koja završava 31. prosinca	
	2012.	2011.
Realizirani dobiti	16.166	1.201
Realizirani gubici	-	(211)
Neto realizirani dobiti	<u>16.166</u>	<u>990</u>

21. Neto realizirani dobiti od prodaje monetarnog zlata

Dobici proizašli iz promjena pravične vrijednosti priznati izravno unutar izvješća o sveobuhvatnoj dobiti u rezervi pravične vrijednosti priznaju se kao realizirana dobit u računu dobiti i gubitka u razdoblju prodaje. Neto realizirani dobiti od prodaje monetarnog zlata u 2012. godini iznose 11.723 tisuće KM (2011.: 18.085 tisuća KM).

22. Neto (gubitak) / dobitak od tečajnih razlika

U tisućama KM	Za godinu koja završava 31. prosinca	
	2012.	2011.
Prihodi od tečajnih razlika	31.726	42.124
Troškovi od tečajnih razlika	(36.252)	(31.060)
Neto (gubitak) / dobitak	<u>(4.526)</u>	<u>11.064</u>

23. Ostali prihodi

U tisućama KM	Za godinu koja završava 31. prosinca	
	2012.	2011.
Prihod od dividende (Bilješka 11)	767	677
Prihod od donacija	75	96
Prihod od osiguranja	-	790
Ostali prihodi	977	205
UKUPNO	1.819	1.768

24. Troškovi uposlenih

U tisućama KM	Za godinu koja završava 31. prosinca	
	2012.	2011.
Plaće	10.150	10.977
Porezi i doprinosi	5.800	6.257
Troškovi rezerviranja	254	174
UKUPNO	16.204	17.408

Troškovi uposlenih uključuju 3.366 tisuća KM (2011.: 3.623 tisuće KM) obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje plaćenih javnim zavodima za mirovinsko osiguranje Bosne i Hercegovine. Doprinosi se računaju kao postotak bruto plaće uposlenih.

Na dan 31. prosinca 2012. godine Banka je imala 347 uposlenih djelatnika (2011.: 354 uposlena djelatnika).

25. Administrativni i ostali operativni troškovi

U tisućama KM	Za godinu koja završava 31. prosinca	
	2012.	2011.
Troškovi proizvodnje i dizajna novčanica i kovanica	2.204	636
Ostali operativni troškovi	9.000	9.703
UKUPNO	11.204	10.339

26. Raspodjela dobiti

Raspodjela neto dobiti Banke vrši se suglasno Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Odredbama citiranog zakona definirani su kriteriji raspodjele čiste dobiti, po kojima Banka usmjerava 60% tekuće dobiti na račun institucije zadužene za Proračun Bosne i Hercegovine, ukoliko zadovolji kriterij da iznos upisanog kapitala i generalnih rezervi (zadržane dobiti) bude jednak ili veći od 5,00% ukupnog iznosa monetarne pasive.

Ovaj odnos, prije raspodjele dobiti u 2012. godini iznosio je 8,43% (2011.: 8,22%). Suglasno odluci Upravnog vijeća 60% neto dobiti za financijsku 2012. godinu u iznosu od 20.480 tisuća KM (2011.: 27.559 tisuća KM) raspoređeno je državnom proračunu, a 40%, odnosno iznos od 13.654 tisuće KM usmjeren je u generalne rezerve (zadržanu dobit) Banke (2011.: 18.372 tisuće KM).

2012.

Prije raspodjele dobiti

Monetarna pasiva (gotov novac u optjecaju i domaći depoziti)	(u 000 KM)
	5.987.004
Upisani kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	504.864
Odnos - upisani kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	8,43%

Raspodjela dobiti

Neto dobit prije raspodjele	(u 000 KM)
	34.134
Raspodjela dobiti u državni proračun	20.480
Raspodjela dobiti u generalne rezerve (zadržanu dobit)	13.654

Nakon raspodjele dobiti

Upisani kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	(u 000 KM)
	518.518
Odnos - upisani kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	8,66%

2011.

Prije raspodjele dobiti

Monetarna pasiva (gotov novac u optjecaju i domaći depoziti)	(u 000 KM)
	5.915.132
Upisani kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	486.492
Odnos - upisani kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	8,22%

Raspodjela dobiti

Neto dobit prije raspodjele	(u 000 KM)
	45.931
Raspodjela dobiti u državni proračun	27.559
Raspodjela dobiti u generalne rezerve (zadržanu dobit)	18.372

Nakon raspodjele dobiti

Upisani kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	(u 000 KM)
	504.864
Odnos - upisani kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	8,54%

27. Ostala sveobuhvatna dobit

Struktura ostale sveobuhvatne dobiti prikazana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	Za godinu koja završava 31. prosinca	
	2012.	2011.
Rezerva pravične vrijednosti – finansijska imovina raspoloživa za prodaju		
Dobici usljed promjene pravične vrijednosti	35.147	5.131
Iznos prenešen u račun dobiti i gubitka	(16.166)	(990)
	18.981	4.141
Rezerva pravične vrijednosti – monetarno zlato		
Dobici usljed promjene pravične vrijednosti	7.202	9.273
Iznos prenešen u račun dobiti i gubitka	(11.723)	(18.085)
	(4.521)	(8.812)
UKUPNO	14.460	(4.671)

28. Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe Izvješća o novčanim tijekovima, novac i novčani ekvivalenti se sastoje od:

U tisućama KM	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
Devizni depoziti po viđenju	1.265.142	154.205
Devizni depoziti sa rokom dospjeća do tri mjeseca	1.030.255	3.916.805
Strana valuta u gotovini	133.195	93.608
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fond-u	4.525	1.116
Žiro računi	212	242
UKUPNO	2.433.329	4.165.976

29. Transakcije sa povezanim osobama

Banka u okviru svog redovnog poslovanja stupa u transakcije sa povezanim osobama. Imajući u vidu da je Banka osnovana aktom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, a da je nominalni kapital uplaćen od strane Vijeća ministara BiH, transakcije koje se odvijaju u okviru redovnih operacija Banke sa državom i državnim institucijama predstavljaju transakcije sa povezanim osobama. Pored toga, Banka smatra da ima neposredni odnos povezane osobe sa članovima upravljačke strukture, bliskim članovima obitelji članova upravljačke strukture, i društvima pod kontrolom, zajedničkom kontrolom ili značajnim utjecajem članova upravljačke strukture i bliskih članova njihovih obitelji.

Transakcije sa državom i državnim institucijama prikazane su u sljedećim tablicama:

U tisućama KM	2012.			
	Izloženost	Pasiva	Prihodi	Rashodi
Država	-	188.304	-	-
Državne institucije				
Uprava za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine	-	15.801	-	-
Agencija za osiguranje depozita	-	7	-	-
UKUPNO	-	204.112	-	-

29. Transakcije sa povezanim osobama (nastavak)

U tisućama KM

2011.	Izloženost	Pasiva	Prihodi	Rashodi
Država	-	87.922	-	-
Državne institucije				
Uprava za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine	-	4.379	-	-
Agencija za osiguranje depozita	-	81	-	-
UKUPNO	-	92.382	-	-

Naknade ključnim članovima upravljačke strukture

Ukupne naknade članovima upravljačke strukture u 2012. godini iznosile su 1.486 tisuća KM, od čega se 955 tisuća KM odnosilo na plaće i ostale naknade, a 531 tisuća KM na poreze i doprinose (u 2011. godini ukupan iznos od 1.688 tisuća KM odnosio se na plaće i ostale naknade u iznosu od 1.087 tisuća KM, a 601 tisuća KM na poreze i doprinose).

30. Upravljanje rizicima

Osnovni finansijski rizici kojima je Banka izložena su sljedeći:

- Rizik likvidnosti
- Tržišni rizik i
- Kreditni rizik.

Ova napomena daje informacije o izloženosti Banke prema svakom od gore navedenih rizika, kao i ciljeve, politike i procedure Banke za mjerenje i upravljanje rizicima.

S obzirom da je glavna svrha Banke održanje monetarne stabilnosti u Bosni i Hercegovini, okvir finansijskog rizika razlikuje se od onog komercijalnih banaka. Većina finansijskog rizika koji se javlja u Banci povezan je s upravljanjem deviznim rezervama i operacijama na finansijskom tržištu.

Banka nastoji održati efikasan sistem kontrole i upravljanja rizicima kako bi identificirala, djelovala, nadzirala i upravljala izloženostima riziku. Upravljanje rizikom i procjenama obujma prihvatljivog rizika je kontinuirani proces i konstitutivni element poslovne strategije Banke. Instrumentima poslovne politike i kontrolnim mehanizmima preko nivoa Upravnog vijeća Banke, Uprave, Revizijskog komiteta i Investicijskog komiteta Banke osigurava se kompletnost u upravljanju rizicima. Držanje deviznih rezervi u konvertibilnoj valuti po režimu fiksnih tečajaja, investiranje na kratki rok sa fiksnom kamatnom stopom u inozemne banke sa visokim kreditnim rejtingom su osnovni principi upravljanja rizikom likvidnosti, deviznim, kamatnim i kreditnim rizikom.

30.1. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da se Banka suoči sa poteškoćama prilikom izmirenja finansijskih obveza koje se izmiruju isporukom novca ili drugih finansijskih sredstava.

Konačna odgovornost kontrole rizika likvidnosti leži na Upravi koja je kreirala odgovarajući okvir za upravljanje likvidnošću. Banka upravlja rizikom likvidnosti investirajući većinom u kratkoročne depozite kod inozemnih banaka i u vrijednosne papire sa dospjećem do sedam godina, te konstantnim nadgledanjem stvarnih i projiciranih budućih novčanih tijekova.

Sljedeća tablica prikazuje preostala ugovorna dospjeća nederivativnih finansijskih obveza Banke. Analiza je izvedena iz nediskontiranih novčanih tijekova finansijskih obveza utemeljenih na najranijem očekivanom datumu dospjeća. Tablica uključuje novčane tijekove kamata i glavnica.

31. prosinac 2012.	Knjigovod- stvena vrijednost	Bruto nominalni (odliv)	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine
U tisućama KM						
Gotov novac u optjecaju	2.747.512	2.747.512	2.747.512	-	-	-
Depoziti banaka	3.040.616	3.040.616	3.040.616	-	-	-
Depoziti Vlade i ostalih depozitara	198.876	198.876	198.876	-	-	-
Ostale obveze	22.844	22.844	2.364	20.480	-	-
Ukupno	6.099.848	6.099.848	5.989.368	20.480	-	-
31. prosinac 2011.						
U tisućama KM						
Gotov novac u optjecaju	2.645.056	2.645.056	2.645.056	-	-	-
Depoziti banaka	3.192.762	3.192.762	3.192.762	-	-	-
Depoziti Vlade i ostalih depozitara	77.314	77.314	77.314	-	-	-
Ostale obveze	29.576	29.576	2.017	27.559	-	-
Ukupno	5.944.708	5.944.708	5.917.149	27.559	-	-

30.1. Rizik likvidnosti (nastavak)

Analiza ročnosti

Ročnost imovine i obveza te kapitala i rezervi Banke na dan 31. prosinca 2012. i 2011. godine, prikazana je u tablicama u nastavku na temelju preostalog ugovornog dospijeca, uz izuzetak dužničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju koji su razvrstani u skladu sa njihovom sekundarnom likvidnošću, u razdoblje dospijeca do jednog mjeseca i gotovog novca u optjecaju, koji je raspoređen u razdoblje do jednog mjeseca. Od imovine i obveza koji nemaju ugovoreno dospijecje, vlasnički vrijednosni papiri svrstani su u kategoriju bez određenog dospijeca.

31. prosinac 2012.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Bez određenog dospijeca	Ukupno
Strana valuta u gotovini	133.195	-	-	-	-	133.195
Depoziti kod inozemnih banaka	2.295.397	39.117	-	-	-	2.334.514
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fond-u	4.525	-	-	-	-	4.525
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	3.770.039	-	-	-	-	3.770.039
Monetarno zlato	158.979	-	-	-	-	158.979
Ulaganja koja se drže do dospijeca	-	1.292	-	106.025	-	107.317
Ostala aktiva	3.400	2.544	4.577	399	-	10.920
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	39.443	39.443
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ukupna aktiva	6.365.535	42.953	4.577	106.424	67.256	6.586.745
Gotov novac u optjecaju	2.747.512	-	-	-	-	2.747.512
Depoziti banaka	3.040.616	-	-	-	-	3.040.616
Depoziti Vlade i ostalih depozitara	198.876	-	-	-	-	198.876
Rezervacije za obveze i troškove	46	34	84	705	-	869
Ostale obveze	2.452	20.481	-	-	193	23.126
Upisani kapital	-	-	-	-	25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	-	-	-	-	493.518	493.518
Ostale rezerve	-	-	-	-	31.300	31.300
Rezerve pravične vrijednosti	25.926	-	-	-	2	25.928
Ukupni kapital i rezerve	25.926	-	-	-	549.820	575.746
Ukupne obaveze, kapital i rezerve	6.015.428	20.515	84	705	550.013	6.586.745
NEUSKLADENOST ROČNE STRUKTURE	350.107	22.438	4.493	105.719	(482.757)	-

30.1. Rizik likvidnosti (nastavak)

31. prosinac 2011.	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Bez određenog dospjeća	Ukupno
U tisućama KM						
Strana valuta u gotovini	93.608	-	-	-	-	93.608
Depoziti kod inozemnih banaka	4.071.010	314.577	-	-	-	4.385.587
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fond-u	1.116	-	-	-	-	1.116
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.752.940	-	-	-	-	1.752.940
Monetarno zlato	151.283	-	-	-	-	151.283
Ulaganja koja se drže do dospjeća	39.021	-	-	-	-	39.021
Ostala aktiva	2.303	2.076	435	542	-	5.356
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	36.523	36.523
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ukupna aktiva	6.111.281	316.653	435	542	64.336	6.493.247
Gotov novac u optjecaju	2.645.056	-	-	-	-	2.645.056
Depoziti banaka	3.192.762	-	-	-	-	3.192.762
Depoziti Vlade i ostalih depozitara	77.314	-	-	-	-	77.314
Rezervacije za obveze i troškove	-	101	68	557	-	726
Ostale obveze	2.112	27.561	-	-	84	29.757
Upisani kapital	-	-	-	-	25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	-	-	-	-	479.864	479.864
Ostale rezerve	-	-	-	-	31.300	31.300
Rezerve pravične vrijednosti	11.466	-	-	-	2	11.468
Ukupni kapital i rezerve	11.466	-	-	-	536.166	547.632
Ukupne obaveze, kapital i rezerve	5.928.710	27.662	68	557	536.250	6.493.247
NEUSKLADENOST ROČNE STRUKTURE	182.571	288.991	367	(15)	(471.914)	-

30.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik predstavlja rizik da će promjene cijena na tržištu, kao što su kamatne stope, cijene kapitala i tečaj stranih valuta utjecati na prihode Banke ili na vrijednost ulaganja u financijske instrumente. Cilj upravljanja tržišnim rizicima jeste kontrola i upravljanje rizicima u okviru prihvatljivih parametara, kako bi se optimizirao povrat.

30.2.1. Devizni rizik

Banka je izložena deviznom riziku kroz transakcije u stranim valutama. Ovo je rizik od promjene vrijednosti financijskih instrumenata usljed promjena u deviznim tečajevima. Izloženost deviznom riziku proizlazi iz aktivnosti vezanih za depozite i investicije.

Upravljanje i kontrolu deviznog rizika Banka osigurava strogim poštivanjem odredaba Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Smjernica Centralne banke o investiranju deviznih rezervi.

Navedenim aktima su točno definirani limiti držanja aktive i pasive u svakoj stranoj valuti. Najveći dio novčane aktive drži se u EUR, a maksimalan iznos koji se može držati u drugim konvertibilnim valutama podložnim promjenama tržišnog tečaja ne smije prelaziti 50% ukupnog iznosa kapitala i rezervi Banke.

30.2. Tržišni rizik (nastavak)

30.2.1. Devizni rizik (nastavak)

Banka je imala sljedeću deviznu poziciju na dan 31. prosinca 2012. i 31. prosinca 2011.

31. prosinac 2012.

U tisućama KM	EUR	USD	Ostale strane valute	KM	Ukupno
Strana valuta u gotovini	133.117	21	57	-	133.195
Depoziti kod inozemnih banaka	2.331.445	2.876	193	-	2.334.514
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fond-u	-	-	4.525	-	4.525
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	3.770.039	-	-	-	3.770.039
Monetarno zlato	-	158.979	-	-	158.979
Ulaganja koja se drže do dospelosti	107.317	-	-	-	107.317
Ostala aktiva	6	-	-	10.914	10.920
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	39.443	39.443
Ostala ulaganja	10	-	-	27.803	27.813
Ukupna aktiva	6.341.934	161.876	4.775	78.160	6.586.745
Gotov novac u optjecaju	-	-	-	2.747.512	2.747.512
Depoziti banaka	196	-	-	3.040.420	3.040.616
Depoziti Vlade i ostalih depozitara	-	-	-	198.876	198.876
Rezervacije za obveze i troškove	-	-	-	869	869
Ostale obveze	205	4	73	22.844	23.126
Upisani kapital	25.000	-	-	-	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	-	-	-	493.518	493.518
Ostale rezerve	3.497	-	-	27.803	31.300
Rezerve pravične vrijednosti	32.500	-	-	(6.572)	25.928
Ukupni kapital i rezerve	60.997	-	-	514.749	575.746
Ukupne obaveze, kapital i rezerve	61.398	4	73	6.525.270	6.586.745
NETO DEVIZNA POZICIJA	6.280.536	161.872	4.702	(6.447.110)	-

30.2. Tržišni rizik (nastavak)

30.2.1. Devizni rizik (nastavak)

31. prosinac 2011.

U tisućama KM	EUR	USD	Ostale strane valute	KM	Ukupno
Strana valuta u gotovini	93.522	21	65	-	93.608
Depoziti kod inozemnih banaka	4.384.876	529	182	-	4.385.587
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fond-u	-	-	1.116	-	1.116
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.752.940	-	-	-	1.752.940
Monetarno zlato	-	151.283	-	-	151.283
Ulaganja koja se drže do dospijeca	39.021	-	-	-	39.021
Ostala aktiva	1.856	15	1	3.484	5.356
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	36.523	36.523
Ostala ulaganja	10	-	-	27.803	27.813
Ukupna aktiva	6.272.225	151.848	1.364	67.810	6.493.247
Gotov novac u optjecaju	-	-	-	2.645.056	2.645.056
Depoziti banaka	2.455	-	-	3.190.307	3.192.762
Depoziti Vlade i ostalih depozitara	-	-	-	77.314	77.314
Rezervacije za obveze i troškove	-	-	-	726	726
Ostale obveze	174	3	68	29.512	29.757
Upisani kapital	25.000	-	-	-	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	-	-	-	479.864	479.864
Ostale rezerve	3.497	-	-	27.803	31.300
Rezerve pravične vrijednosti	13.520	-	-	(2.052)	11.468
Ukupni kapital i rezerve	42.017	-	-	505.615	547.632
Ukupne obaveze, kapital i rezerve	44.646	3	68	6.448.530	6.493.247
NETO DEVIZNA POZICIJA	6.227.579	151.845	1.296	(6.380.720)	-

30.2. Tržišni rizik (nastavak)

30.2.1.1. Devizni rizik - Analiza osjetljivosti

Banka nije izložena riziku promjene tečaja EUR-a zbog aranžmana valutnog odbora čime je konvertibilna marka vezana za EUR po tečaju 1 EUR : 1,95583 KM.

U analizu osjetljivosti su uključene monetarne stavke denominirane u stranoj valuti na datume bilance, te je promatrana promjena njihove vrijednosti na kraju razdoblja izvješćivanja koje utječe na račun dobiti i gubitka i kapital, uz pretpostavljene promjene tečaja. Sljedeća tablica prikazuje analizu osnovnih valutnih izloženosti Banke. Pozitivan iznos ukazuje na povećanje u računu dobiti ili gubitka, odnosno povećanje kapitala ukoliko KM oslabi, odnosno ojača u odnosu na relevantnu valutu.

2012.	USD	CHF	GBP	SDR	Ostale
u 000 KM	+/- 3%	+/- 1%	+/- 2%	+/- 2%	+/- 2%
Utjecaj promjene tečaja na račun dobiti i gubitka	4.856/(4.856)	2/(2)	(1)/1	91/(91)	0/(0)

2011.	USD	CHF	GBP	SDR	Ostale
u 000 KM	+/- 4%	+/- 6%	+/- 2%	+/- 3%	+/- 2%
Utjecaj promjene tečaja na račun dobiti i gubitka	6.074/(6.074)	12/(12)	(1)/1	33/(33)	0/(0)

2012.	USD	CHF	GBP	SDR	Ostale
u 000 KM	+/- 3%	+/- 1%	+/- 2%	+/- 2%	+/- 2%
Utjecaj promjene tečaja na kapital	0/(0)	0/(0)	0/(0)	0/(0)	0/(0)

2011.	USD	CHF	GBP	SDR	Ostale
u 000 KM	+/- 4%	+/- 6%	+/- 2%	+/- 3%	+/- 2%
Utjecaj promjene tečaja na kapital	0/(0)	0/(0)	0/(0)	0/(0)	0/(0)

30.2. Tržišni rizik (nastavak)

30.2.2. Kamatni rizik

Izloženost Banke tržišnom riziku promjena u kamatnim stopama je koncentrirana u investicijskom portfelju. Poslovanje Banke je podložno riziku promjene kamatnih stopa utoliko što kamatonosna imovina i obveze dospijevaju ili se kamata mijenja u različitim razdobljima ili u različitim iznosima.

Banka je izložena kamatnom riziku prilikom investiranja deviznih rezervi. Banka provodi poslovnu politiku sa ciljem minimiziranja kamatnog rizika. Investicije nose različite kamatne stope, ovisno o razdoblju investiranja, uz maksimalan rok investiranja od jedne godine za depozite i sedam godina za vrijednosne papire.

Slijedeća tablica prikazuje izloženost Banke kamatnom riziku na kraju godine.

31. prosinac 2012.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
Strana valuta u gotovini	-	-	-	-	133.195	133.195
Depoziti kod inozemnih banaka	2.295.376	39.117	-	-	21	2.334.514
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fond-u	4.525	-	-	-	-	4.525
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	943.328	2.780.062	-	-	46.649	3.770.039
Monetarno zlato	-	-	-	-	158.979	158.979
Ulaganja koja se drže do dospijeha	-	106.025	-	-	1.292	107.317
Ostala aktiva	37	108	424	399	9.952	10.920
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	39.443	39.443
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ukupna aktiva	3.243.266	2.925.312	424	399	417.344	6.586.745
Gotov novac u optjecaju	-	-	-	-	2.747.512	2.747.512
Depoziti banaka	3.036.331	-	-	-	4.285	3.040.616
Depoziti Vlade i ostalih depozitara	53.833	-	-	-	145.043	198.876
Rezervacije za obveze i troškove	-	-	-	-	869	869
Ostale obveze	-	-	-	-	23.126	23.126
Upisani kapital	-	-	-	-	25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	-	-	-	-	493.518	493.518
Ostale rezerve	-	-	-	-	31.300	31.300
Rezerve pravične vrijednosti	-	-	-	-	25.928	25.928
Ukupni kapital i rezerve	-	-	-	-	575.746	575.746
Ukupne obaveze, kapital i rezerve	3.090.164	-	-	-	3.496.581	6.586.745
KAMATNA NEUSKLAĐENOST	153.102	2.925.312	424	399	(3.079.237)	-

30.2. Tržišni rizik (nastavak)

30.2.2. Kamatni rizik (nastavak)

31. prosinac 2011.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
Strana valuta u gotovini	-	-	-	-	93.608	93.608
Depoziti kod inozemnih banaka	4.067.818	314.107	-	-	3.662	4.385.587
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fond-u	1.116	-	-	-	-	1.116
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	515.508	1.209.198	-	-	28.234	1.752.940
Monetarno zlato	-	-	-	-	151.283	151.283
Ulaganja koja se drže do dospelosti	39.021	-	-	-	-	39.021
Ostala aktiva	40	117	427	541	4.231	5.356
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	36.523	36.523
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ukupna aktiva	4.623.503	1.523.422	427	541	345.354	6.493.247
Gotov novac u optjecaju	-	-	-	-	2.645.056	2.645.056
Depoziti banaka	3.185.660	-	-	-	7.102	3.192.762
Depoziti Vlade i ostalih depozitara	12	-	-	-	77.302	77.314
Rezervacije za obveze i troškove	-	-	-	-	726	726
Ostale obveze	-	-	-	-	29.757	29.757
Upisani kapital	-	-	-	-	25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	-	-	-	-	479.864	479.864
Ostale rezerve	-	-	-	-	31.300	31.300
Rezerve pravične vrijednosti	-	-	-	-	11.468	11.468
Ukupni kapital i rezerve	-	-	-	-	547.632	547.632
Ukupne obaveze, kapital i rezerve	3.185.672	-	-	-	3.307.575	6.493.247
KAMATNA NEUSKLAĐENOST	1.437.831	1.523.422	427	541	(2.962.221)	-

30.2. Tržišni rizik (nastavak)

30.2.2.1. Kamatni rizik - Analiza osjetljivosti

Analiza osjetljivosti urađena je na osnovi izloženosti kamatnim stopama za finansijsku imovinu i finansijske obveze na datum bilance i pretpostavljene promjene kamatnih stopa koja se događa na početku finansijske godine i zadržava kroz izvještajno razdoblje.

Sljedeća tablica predstavlja analizu osjetljivosti izloženosti Banke promjenama kamatnih stopa osnovnih valuta temeljenu na analizi osjetljivosti u rasponu od +30/-5 bp (2011.: +50/-50 bp) u ovisnosti od valute (koje predstavljaju ocjenu Banke o mogućim promjenama kamatnih stopa). Pozitivan iznos pokazuje povećanje u računu dobiti ili gubitka, odnosno povećanje kapitala, usljed pretpostavljenog scenarija viših, odnosno nižih kamatnih stopa u odnosu na one važeće na datume bilance.

2012.	KM	EUR	SDR
u 000 KM	+20/-1 bp	+30/-5 bp	+20/-5 bp
Utjecaj rizika kamatnih stopa na račun dobiti i gubitka	(6.073)/304	(26.705)/4.491	9/(2)

2011.	KM	EUR	SDR
u 000 KM	+50/-20 bp	+50/-50 bp	+30/-10 bp
Utjecaj rizika kamatnih stopa na račun dobiti i gubitka	(15.928)/6.371	(7.890)/7.986	3/(1)

2012.	KM	EUR	SDR
u 000 KM	+20/-1 bp	+30/-5 bp	+20/-5 bp
Utjecaj rizika kamatnih stopa na kapital	0/0	(473)/80	0/0

2011.	KM	EUR	SDR
u 000 KM	+50/-20 bp	+50/-50 bp	+30/-10 bp
Utjecaj rizika kamatnih stopa na kapital	0/0	(143)/146	0/0

30.2. Tržišni rizik (nastavak)

30.2.3. Cjenovni rizik - Analiza osjetljivosti

Banka je izložena cjenovnom riziku koji proizilazi iz investiranja deviznih rezervi u monetarno zlato. Monetarno zlato je klasificirano kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju, te stoga bilo kakva promjena cijene zlata utječe na kapital kroz rezervu pravične vrijednosti.

Sljedeća tablica predstavlja analizu izloženosti Banke promjenama cijene zlata zasnovanu na stopama osjetljivosti od +/- 5% (2011: +/- 10%) (predstavljajući buduće procjene vjerojatnih promjena u tržišnoj cijeni zlata). Pozitivan broj pokazuje povećanje kapitala usljed pretpostavljenog scenarija viših cijena zlata u odnosu na važeće cijene na datum izvješćivanja

U tisućama KM	2012	2011
	+/- 5%	+/- 10%
Uticaj rizika promjene cijena na kapital	7.949/(7.949)	15.128/(15.128)

30.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik nastanka gubitka za Banku ukoliko ugovorna strana vezano za finansijski instrument ne ispunji svoje ugovorne obveze i za Banku proizilazi iz ulaganja u depozite u drugim bankama i ulaganja u vrijednosne papire (ulaganja u devizne rezerve). Upravljanje ovom vrstom rizika ostvaruje se putem odabira ugovornih strana visokog kreditnog rejtinga, ograničenjem roka, kontroliranjem obujma i dinamike investiranja. Kreditni rejtinzi se kontinuirano prate na dnevnom osnovu.

Drugi potencijalni izvor rizika povezan je sa MMF-ovim računima broj 1 i broj 2. Na tim računima iskazuju se obveze Bosne i Hercegovine na osnovi članstva u MMF-u i obveze na osnovi kreditnih aranžmana Bosne i Hercegovine sa MMF-om. U slučaju da nadležne institucije Bosne i Hercegovine ne osiguraju blagovremeno sredstva za izmirenje tih obveza, to bi moglo stvoriti obvezu za Banku i narušiti odredbe Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Strogo se pridržavajući odredaba Memoranduma o izvršavanju uloge fiskalnog agenta Bosne i Hercegovine prema MMF-u, Banka stvara uvjete za upravljanje navedenim rizikom. Za slučaj da nadležne državne institucije ne osiguraju sredstva za izmirenje obveza, Banka ima ovlast da, u skladu sa Odlukom Upravnog vijeća Banke o načinu osiguranja sredstava prema MMF-u, sva sredstva koja se nalaze na depozitnim računima Bosne i Hercegovine i podračunima entiteta usmjeri na račun za izmirenje dospjelih obveza.

Za sredstva koja su evidentirana u vanbilančnoj evidenciji, Banka nije izložena kreditnom riziku, jer sav rizik koji eventualno može rezultirati iz osnove plasmana tih sredstava snose ugovorno vlasnici sredstava (vidjeti Bilješku 32).

30.2. Tržišni rizik (nastavak)

30.3.1. Koncentracija kreditnog rizika

Banka je izložena kreditnom riziku kroz ulaganja u depozite kod inozemnih banaka, finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju i ulaganja koja se drže do dospjeća.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku prije kolaterala ili drugog založnog sredstva

Sljedeća tablica prikazuje maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku:

U tisućama KM	Maksimalna izloženost	
	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
Izloženost bilance stanja		
Depoziti kod inozemnih banaka	2.334.514	4.385.587
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	3.770.039	1.752.940
Ulaganja koja se drže do dospjeća	107.317	39.021
UKUPNO	6.211.870	6.177.548

Banka ne drži kolaterale i ostala založna sredstva u cilju pokrivanja kreditnog rizika, budući da Banka investira svoja sredstva kod partnera sa najvišim kreditnim rejtingom.

Na dan 31. prosinca 2012. godine Banka nema sredstava koja su dospjela, ili im je umanjena vrijednost.

Koncentracija kreditnog rizika

Ukupni depoziti Banke kod inozemnih banaka sa stanjem na dan 31. prosinca 2012. godine iznose 2.334.514 tisuće KM (2011.: 4.385.587 tisuća KM). Najveći iznos tih sredstava investiran je u dvije inozemne banke (2011.: u dvije inozemne banke) sa pojedinačnom koncentracijom koja prelazi iznos ukupnog kapitala i rezervi Banke.

Pojedinačna koncentracija kreditnog rizika koja prelazi iznos ukupnog kapitala i rezervi Banke:

31. prosinac 2012.			31. prosinac 2011.		
Rejting banke	Iznos depozita u 000 KM	% u odnosu na ukupne depozite	Rejting banke	Iznos depozita u 000 KM	% u odnosu na ukupne depozite
AAA	816.094	34,96	AAA	1.911.924	43,59
AAA	727.100	31,15	AAA	1.843.574	42,04

Najveća pojedinačna izloženost riziku na dan 31. prosinca 2012. godine iznosila je 816.094 tisuće KM (2011.: 1.911.924 tisuće KM).

Koncentracija prema kreditnom rejtingu

Depoziti u inozemnim bankama:

Rejting banke	31. prosinac 2012.		31. prosinac 2011.	
	u 000 KM	%	u 000 KM	%
AAA	1.741.627	74,60	4.036.325	92,04
A+	426.614	18,27	349.262	7,96
AA	166.273	7,12	-	-
UKUPNO	2.334.514	100,00	4.385.587	100,00

30.3. Kreditni rizik (nastavak)

30.3.1. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

Financijska imovina raspoloživa za prodaju:

Rejting	31. prosinac 2012.		31. prosinac 2011.	
	u 000 KM	%	u 000 KM	%
AAA	2.840.078	75,33	1.752.940	100,00
A-	558.785	14,82	-	-
AA	371.176	9,85	-	-
UKUPNO	3.770.039	100,00	1.752.940	100,00

Ulaganja koja se drže do dospjeća:

Rejting	31. prosinac 2012.		31. prosinac 2011.	
	u 000 KM	%	u 000 KM	%
AAA	107.317	100,00	39.021	100,00
UKUPNO	107.317	100,00	39.021	100,00

Zemljopisna koncentracija

	31. prosinac 2012.		31. prosinac 2011.	
	u 000 KM	%	u 000 KM	%
<i>Francuska</i>	1.706.916	27,48	2.479.374	40,14
<i>Njemačka</i>	1.358.813	21,87	899.987	14,57
<i>Holandija</i>	818.948	13,18	433.497	7,02
<i>Luksemburg</i>	737.226	11,87	1.911.924	30,95
<i>Italija</i>	558.785	9,00	-	-
<i>Austrija</i>	450.579	7,25	61.467	1,00
<i>Belgija</i>	371.176	5,98	-	-
<i>Finska</i>	206.576	3,33	40.760	0,64
<i>Švicarska</i>	2.851	0,04	1.812	0,03
<i>Velika Britanija</i>	-	-	348.727	5,65
UKUPNO	6.211.870	100,00	6.177.548	100,00

Zemljopisna koncentracija kreditnog rizika po pojedinoj finansijskoj imovini data je u Bilješkama 5, 6 i 8 ovih finansijskih izvješća.

31. Pravična vrijednost finansijske imovine i obveza

Naredna tablica prikazuje poređenje knjigovodstvene vrijednosti i pravične vrijednosti finansijske imovine i obveza na 31. prosinac 2012. i 2011. godine.

U tisućama KM	Knjigovodstvena vrijednost		Pravična vrijednost	
	2012.	2011.	2012.	2011.
Financijska imovina				
Strana valuta u gotovini	133.195	93.608	133.195	93.608
Depoziti kod inozemnih banaka	2.334.514	4.385.587	2.334.514	4.385.587
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fond-u	4.525	1.116	4.525	1.116
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	3.770.039	1.752.940	3.770.039	1.752.940
Monetarno zlato	158.979	151.283	158.979	151.283
Ulaganja koja se drže do dospijeca	107.317	39.021	108.032	39.111
Ostala aktiva	1.882	1.901	1.882	1.901
Ostala ulaganja	27.813	27.813	27.813	27.813
Ukupno	6.538.264	6.453.269	6.538.979	6.453.359
Financijske obveze				
Gotov novac u optjecaju	2.747.512	2.645.056	2.747.512	2.645.056
Depoziti banaka	3.040.616	3.192.762	3.040.616	3.192.762
Depoziti Vlade i ostalih depozitara	198.876	77.314	198.876	77.314
Ostale obveze	22.844	29.576	22.844	29.576
Ukupno	6.009.848	5.944.708	6.009.848	5.944.708

Pravična vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može zamijeniti ili obveza podmiriti po tržišnim uvjetima. Financijska imovina raspoloživa za prodaju i monetarno zlato iskazani su po pravičnoj vrijednosti. Ulaganja koja se drže do dospijeca iskazana su po amortiziranom trošku. Tržišna vrijednost ulaganja koja se drže do dospijeca približno odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrijednosti s obzirom na kratak rok dospijeca.

Depoziti od i kod banaka iskazani su po amortiziranom trošku koji je približan njihovoj pravičnoj vrijednosti jer su ti depoziti kratkoročni plasmani po tržišnim kamatnim stopama.

Ostala ulaganja su priznata po trošku stjecanja. Uprava procjenjuje da je knjigovodstvena vrijednost ostalih ulaganja približno jednaka njihovoj pravičnoj vrijednosti.

Banka mjeri pravičnu vrijednost koristeći sljedeću hijerarhiju mjerenja pravične vrijednosti koja odražava značajnost inputa korištenih prilikom mjerenja pravične vrijednosti.

- Razina 1 – Kotirana cijena na aktivnom tržištu za identičan instrument.
- Razina 2 – Tehnike vrednovanja zasnovane na uočljivim inputima, bilo izravno (tj. kao cijene) ili posredno (tj. izvedeno iz cijena). Ova kategorija uključuje instrumente vrednovane pomoću kotirane tržišne cijene na aktivnim tržištima za slične instrumente; kotirane cijene za identične ili slične instrumente na tržištima koja se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike vrednovanja kod kojih su svi značajni inputi izravno ili posredno uočljivi iz tržišnih podataka.
- Razina 3 – Tehnike vrednovanja koje koriste značajne inpute koji se ne baziraju na vidljivim tržišnim podacima. Ova kategorija uključuje sve instrumente, kod kojih tehnike vrednovanja uključuju inpute koji se ne baziraju na uočljivim informacijama, te ove neuočljive informacije imaju značajan utjecaj na vrednovanje instrumenata.

31. Pravična vrijednost finansijske imovine i obveza (nastavak)

31. prosinac 2012.

U tisućama KM	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	3.770.039	-	-	3.770.039
Monetarno zlato	158.979	-	-	158.979
Ukupno	3.929.018	-	-	3.929.018

31. prosinac 2011.

U tisućama KM	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.752.940	-	-	1.752.940
Monetarno zlato	151.283	-	-	151.283
Ukupno	1.904.223	-	-	1.904.223

32. Vanbilančne stavke

Banka vodi određene račune u stranim valutama vezane uz sporazume između vlada Bosne i Hercegovine i inozemnih vlada i finansijskih organizacija. Kako ovi računi nisu niti aktiva niti pasiva Centralne banke Bosne i Hercegovine, oni nisu uključeni u bilancu stanja Banke.

Također, vanbilančne stavke sadrže devizne račune državnih institucija i agencija, kao i komercijalnih banaka, za koje Banka djeluje kao agent.

Vanbilančne stavke se sastoje od:

U tisućama KM	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
Vrijednosni papiri i sredstva trećih lica koja se drže kod inozemnih banaka	387.650	371.934
Depoziti USAID-a	19.872	19.612
Depoziti nerezidenata	19.872	19.612
Depoziti Vijeća ministara BiH	108.670	127.452
Depoziti Vijeća ministara BiH na osnovi sukcesije	360	2.763
Depoziti Vijeća ministara BiH – servisiranje vanjskog duga BiH	5.051	5.152
Depoziti Vijeća ministara BiH – proračun institucija BiH	84.583	107.003
Ostali depoziti Vijeća ministara BiH	18.676	12.534
Depoziti ostalih rezidenata	5.785	6.648
Depoziti – Agencija za osiguranje depozita	731	540
Depoziti – Agencija za bankarstvo Federacije BiH	4.077	4.068
Depoziti – mirovine iz Njemačke	-	318
Depozitni računi banaka	977	1.722
Depoziti rezidenata	114.455	134.100
Investicije vezane za vrijednosne papire - Agencija za osiguranje depozita	253.323	218.222
Investicije rezidenata vezane za vrijednosne papire	253.323	218.222
Obaveze za vrijednosne papire i sredstva trećih lica	387.650	371.934

32. Vanbilančne stavke (nastavak)

Kamate i provizije na vrijednosne papire i sredstva trećih osoba

Depoziti USAID-a

Na osnovi Ugovora o finansijskoj pomoći između Bosne i Hercegovine i Sjedinjenih Američkih Država za financiranje rekonstrukcije, otvoreni su posebni kamatonosni računi pri Bank of America. Banka za navedene račune ne obračunava kamate i provizije.

Investicije rezidenata vezane za vrijednosne papire

Banka je omogućila Agenciji za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine da investira u vrijednosne papire otvarajući račune (Cash i Custodian Account) koji glase na Banku i Agenciju za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine. Sve transakcije na ovim računima odvijaju se između Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine i asset managera. Banka za navedene račune ne obračunava kamate i provizije.

Članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u

Kao depozitar za članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u, Centralna banka Bosne i Hercegovine drži MMF-ove račune broj 1 i 2 i osigurava usluge čuvanja vrijednosnih papira BiH koji se izdaju za pokriće članstva u MMF-u i za reotkup obveza. Banka drži SDR-ove kao dio svoje funkcije upravljanja deviznim rezervama. Banka djeluje kao fiskalni agent u ime BiH u njenim odnosima sa MMF-om, ali nije odgovorna za sredstva i obveze vezane uz članstvo.

Konsolidirana pozicija koja sljedi prikazuje sažetak pozicija Bosne i Hercegovine kod MMF-a:

**Konsolidirana pozicija članstva Bosne i Hercegovine u MMF-u
na dan 31. prosinca 2012. godine**

(u 000 KM)

Aktiva		
Kvota	385.576	
Držanje SDR-a	4.525	
Ukupna aktiva	390.101	
Pasiva		
MMF-ov račun br. 1		969
MMF-ov račun br. 2		33
Vrijednosni papiri		1.334.947
Računi plativih troškova		1.524
Alokacija SDR-a		366.847
Obračunata kamata na alokaciju SDR-a		42
Ukupna pasiva		1.704.362
Neto članska pozicija kod MMF-a		
Obveze BiH prema MMF-u koje uglavnom nastaju iz reotkupa i prilagođavanja vrijednosti valute	1.314.261	
Neto članska pozicija	1.314.261	
	1.704.362	1.704.362
Ukupna konsolidirana pozicija – aktiva i pasiva		
MMF-ov račun br. 1	(969)	(969)
MMF-ov račun br. 2	(33)	(33)
Ukupna bruto pozicija BiH u MMF-u – aktiva i pasiva	1.703.360	1.703.360

32. Vanbilančne stavke (nastavak)

Držanje SDR-a, obračunata kamata na držanje SDR-a, MMF-ov račun br. 1 i MMF-ov račun br. 2 odražavaju račune koji se drže u bilanci stanja Banke.

Za potrebe Konsolidirane pozicije Bosne i Hercegovine u MMF-u, bruto pozicija BiH uvećana je za MMF-ove račune broj 1 i 2.

**Konsolidirana pozicija članstva Bosne i Hercegovine u MMF-u
 na dan 31. prosinca 2011. godine**

(u 000 KM)

Aktiva		
Kvota		392.425
Držanje SDR-a		1.116
Ukupna aktiva		393.541
Pasiva		
MMF-ov račun br. 1		986
MMF-ov račun br. 2		34
Vrijednosni papiri		1.176.185
Računi plativih troškova		1.551
Alokacija SDR-a		373.364
Obračunata kamata na alokaciju SDR-a		114
Ukupna pasiva		1.552.234
Neto članska pozicija kod MMF-a		
Obveze BiH prema MMF-u koje uglavnom nastaju iz reotkupa i prilagođavanja vrijednosti valute	1.158.693	
Neto članska pozicija	1.158.693	
	1.552.234	1.552.234
Ukupna konsolidirana pozicija – aktiva i pasiva		
MMF-ov račun br. 1	(986)	(986)
MMF-ov račun br. 2	(34)	(34)
Ukupna bruto pozicija BiH u MMF-u – aktiva i pasiva	1.551.214	1.551.214

33. Aranžman valutnog odbora

Zakon o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine zahtijeva da ukupan iznos njene monetarne pasive nikada ne bude veći od njenih neto deviznih rezervi.

Detalji poštivanja tog pravila su sljedeći:

U tisućama KM	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2011.
Strana aktiva	6.508.569	6.423.555
Pasiva prema nerezidentima	1.156	1.062
Neto devizne rezerve (strana aktiva minus pasiva prema nerezidentima)	6.507.413	6.422.493
Monetarna pasiva	5.987.004	5.915.132
Neto strana aktiva (neto devizne rezerve minus monetarna pasiva)	520.409	507.361

Monetarnu pasivu Banke po Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine čine gotov novac u optjecaju i domaći depoziti banaka i drugih rezidenata.

34. Domaći platni sustav i sustav za poravnanje

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka je odgovorna za uspostavljanje i održavanje domaćeg platnog sustava i sustava za poravnanje. Od siječnja 2001. godine, Banka je osposobila za rad dva sustava plaćanja i poravnanja u cilju obezbjeđenja efikasnog poravnanja domaćih međubankarskih transakcija: sistem bruto poravnanja u realnom vremenu („RTGS“) i žirokliring („GCS“).

Kreditni rizik

RTGS sustav omogućava učesnicima tj. Banci i licenciranim komercijalnim bankama da vrše pojedinačna i trenutna poravnanja platnih naloga odobravajući i zadužujući račun za poravnanje u domaćoj valuti otvoren kod Centralne banke. Kroz GCS sustav Banka obezbjeđuje kliring usluge koje proističu po osnovi izvršavanja platnih naloga po principu multilateralnog kliringa.

Svaki učesnik platnih sustava je dužan da prije poravnanja platnih naloga ima obezbijeđena sredstva na računu za poravnanje otvorenom kod Banke i mora zadovoljavati određene tehničke zahtjeve.

U skladu sa ulogom Banke kako je definisano Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka ne smije na bilo koji način kreditirati učesnike RTGS i GCS sustava, kao ni obezbijevati likvidnost u sustavu na bilo koj način.

Operativni rizik

U cilju minimiziranja operativnog rizika unutar domaćeg platnog sustava i sustava za poravnanje, izdata su Operativna pravila za RTGS i GCS sustave koja određuju minimalne standarde sigurnosti za funkcioniranje sustava.

Važeći sigurnosni ciljevi, politke i procedure imaju svrhu da obezbijede sigurnosne mjere i karakteristike. Kompjuterski sustavi i mreže funkcioniraju u skladu sa uspostavljenim ciljevima i politikama. Sigurnosni ciljevi i politike se periodično pregledavaju. Od svakog pojedinog učesnika se također zahtijeva da posjeduje određene sigurnosne mjere i kontrole za izvršavanja plaćanja.

Banka je definirala sljedeće procedure za poravnanja u slučaju nepredviđenih situacija:

- **Planovi i mjere za nepredviđene situacije:** u slučaju prekida u redovnom funkcioniranju platnog sustava i sustava za poravnanje ili nekog drugog nepredviđenog događaja, Banka je definirala mjere za nepredviđene situacije kako bi osigurala kontinuitet u funkcioniranju pouzdanih, ispravnih i zakonitih platnih transakcija u platnom sustavu i sustavu za poravnanje.
- **Rezervne lokacije:** Banka je uspostavila rezervne lokacije koje se sastoje od primarne rezervne lokacije i dvije dodatne rezervne lokacije smještene na različitim područjima koje su osposobljene za rad u nepredviđenim situacijama, čija se učinkovitost i efikasnost periodično testira.

Rukovodstvo Banke smatra da sustav posjeduje dovoljan kapacitet za održavanje pouzdanog operativnog rada čije funkcioniranje nikada do sada nije bilo ugroženo od njegove implementacije.